

- گزارش تحلیلی: وزارت جهاد کشاورزی در مسیر توسعه پایدار؛ از تولید تا نوآوری
- از تنگه هرمز تا مزرعه؛ چگونه ژئوپلیتیک بر هزینه تولید غذا اثر می‌گذارد
- UNCTAD نهاد توسعه‌محور سازمان ملل در اقتصاد جهانی
- آینده کشاورزی و امنیت غذایی در سال پیش رو
- اقتصاد کشاورزی ترکیه؛ از دشت آناتولی تا قدرت صادرات غذایی
- گلخانه؛ نسخه‌ی آینده‌محور کشاورزی
- راهکارهای مدیریتی مؤثر برای توسعه تولید و کاهش تلفات در مرغداری

صنایع زیرساخت‌های کشاورزی

غذایی، دام و طیور

سال بیست و هفتم - شماره ۲۹۲ - اردیبهشت ۱۴۰۵ - تک شماره ۴۰۰,۰۰۰ تومان

شماره انتشار بین‌المللی: ISSN 1680-1350

عضو رسمی فدراسیون جهانی خبرنگاران کشاورزی
ifajnews

برجسته شدن کشاورزی در سیاست‌های کلان

Agri-Industrial Infrastructures

Food, Livestock and Poultry Specialized Monthly Magazine

Tildipirosin 18%

Injectable solution

تیلدپیروزین ۱۸٪

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

برای درمان و کنترل عفونت های تنفسی گاوها که عامل آن مانheimia همولیتیکا، پاستورلا مولتی سیدا و هیستوفیلوس سومنی باشد.

بدون ورود به شیر

Eprino Iect®

Eprinomectim 2%

Injectable solution

اپرینو جکت®

اپرینومکتین ۲٪

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

برای درمان و کنترل آلودگی های انگلی داخلی (کرم های گرد گوارشی و ریوی) و خارجی در دام های مختلف استفاده می شود.

شماره انتشار بین‌المللی ISSN 1680-1350

سال بیست و هفتم - شماره ۲۹۲
اردیبهشت ۱۴۰۵

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

دکتر منصور انصاری

mansoor.ansary1334@gmail.com

دبیر هیأت تحریریه:

فرانک مسعودی

زیر نظر هیأت تحریریه

مدیر داخلی، ویراستار:

فرانک مسعودی

faranak.masoudi@gmail.com

دبیر سازمان آگهی‌ها و خبرنگار:

حجت‌اله انصاری (جابری)

دبیر روابط بین‌الملل و خبرنگار:

دکتر مسعود انصاری

گروه خبرنگاران:

عبدالحسین باخدا، سیاوش انصاری

محدثه بیک‌زاده

سایت پشتیبان: پایگاه خبری کشاورزی آینده جهان

«کاج پرس»

www.kajpress.com

یا

www.keshavarziayandejahan.ir

گرافیکست:

زیبا دریایی

♦ آنچه در این شماره می‌خوانید:

- ۲.....برجسته شدن کشاورزی... (سر مقاله)
- ۳.....وزارت جهاد کشاورزی در مسیر توسعه پایدار
- ۷.....از تنگه هرمز تا مزرعه؛ چگونه ژئوپلیتیک بر
- ۸.....نهاد توسعه‌محور سازمان ملل در اقتصاد جهانی
- ۱۲.....سلامت در سفره ایرانی؛ عبور محصولات کشاورزی
- ۱۳.....سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد تومانی برای بازسازی
- ۱۴.....مدیریت صحیح دامداری؛ کلید افزایش بهره‌وری و سلامت دام
- ۱۵.....راهکارهای مدیریتی مؤثر برای توسعه تولید
- ۱۶.....چطور با مدیریت درست کلزا
- ۱۷.....میدان مرکزی میوه و تره‌بار تهران
- ۱۷.....بازسازی ۳۰ بازار آسیب دیده در جنگ تحمیلی انجام شد
- ۱۸.....نقش آفرینی دولت و مجلس شورای اسلامی برای خلق
- ۱۸.....اقدام تحولی در صندوق بیمه کشاورزی
- ۱۹.....آینده کشاورزی و امنیت غذایی در سال پیش رو
- ۲۲.....اقتصاد کشاورزی ترکیه؛
- ۲۵.....گلخانه؛ نسخه‌ی آینده‌محور کشاورزی

سر مقاله

شرایطی پیش آمده که نمی‌توان کشاورزی را از سیاست‌های کلان کشور جدا کرد. به عبارتی، چسبندگی کشاورزی به اتخاذ تصمیمات سیاسی و اقدامات نظامی بسیار افزون‌تر از گذشته شده است. ممکن است گفته شود مگر قبلاً موضوع کلان کشاورزی اعم از تولید یا بازرگانی در چارچوب سیاست‌های کلی و عمده کشور نبوده است که حالا این بحث به میان می‌آید و از چسبندگی کشاورزی به اتخاذ تصمیمات سیاسی و اقدامات نظامی سخن گفته.

ادامه در صفحه ۲

چاپ، لیتوگرافی و صحافی:
کهن چاپ

تهران - میدان هفت تیر - خیابان بهار شیراز - خیابان سلیمان خاطر

نیش چهار راه ملایری - پلاک ۴۷

تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۳۴۳۲۳-۸۸۳۰۲۹۰۳

نشانی دفتر مجله: تهران - میدان توحید، خیابان توحید، کوچه نادر،

پلاک ۳۷ (ساختمان مجله دامپروان)

تلفن: ۵۵ تا ۶۶۹۴۲۵ و ۶۶۹۱۳۱۶۲ فکس: ۶۶۹۱۳۱۶۳

کدپستی: ۱۴۵۷۸۸۴۷۱

برجسته شدن کشاورزی در سیاست های کلان کشور

منصور انصاری
دکترای علوم سیاسی و روزنامه نگار

شرایطی پیش آمده که نمی توان کشاورزی را از سیاست های کلان کشور جدا کرد. به عبارتی، چسبندگی کشاورزی به اتخاذ تصمیمات سیاسی و اقدامات نظامی بسیار افزون تر از گذشته شده است. ممکن است گفته شود مگر قبلاً موضوع کلان کشاورزی اعم از تولید یا بازرگانی در چارچوب سیاست های کلی و عمده کشور نبوده است که حالا این بحث به میان می آید و از چسبندگی کشاورزی به اتخاذ تصمیمات سیاسی و اقدامات نظامی سخن گفته می شود؟ مسلماً کشاورزی همچون صنعت و معدن یا خدمات (با شدت کمتری) در قالب یک امر سیاسی مدنظر دولت و حاکمیت بوده، اما شرایط کاملاً فرق کرده است.

به عبارتی، تأمین معیشت و تلاش برنامه ریزی شده برای کاهش گرانی ها در مواد پروتئینی با منشأ دام و طیور و نهایتاً مواد غذایی و کالاهای اساسی به یک برآمد جدید و برجستگی متفاوتی از گذشته رسیده است و در سطح کلان سیاست حکمرانی به صورت عاجل، هم روند با گسترش اقدامات نظامی و تخصیص موجود با کشور ارتقا یافته است.

پیش از این، کشاورزی و فرایند آن تا مرحله سفره مردم یک روال تعریف شده و امری عادی و متعارف در سیاست گذاری بود ولی حالا و در شرایط کنونی، موضوع، چه تولیدات کشاورزی و چه بازرگانی داخلی و خارجی به معنی صادرات و واردات در سیاست کلان کشور فرق کرده است. تأکید زیاد بر این نکته بدین دلیل است که وزارت جهاد کشاورزی و معاونان، همچنین شرکت های تابعه و وابسته باید شیوه جدیدی از حکمرانی فعالیت های خود تعریف و عمل کنند. برای اتخاذ تصمیمی برای تغییر در روش ها ابتدا باید به دانسته ها و واقعیت ها توجه کرد؛ واقعیت هایی که با برجسته کردن آن ها ملت ها و جامعه بین الملل در کنار همه فعالیت های انسان دوستانه خود به آن ها توجه بیشتری داشته باشند و در کنار ما قرار گیرند.

اول اینکه طبق آنچه بارها گفته شده؛ مواد اولیه منجر به غذا و نهاده ها و غلات از تحریم های شکننده و سخت گیرانه معاف هستند. دوم، ظاهراً گفته شده که محاصره در دهانه دریای عمان و محدوده ورود و خروج به تنگه هرمز برای این اقلام، عمل نمی شود. این دو مفهوم البته و احتمالاً در تحریم ها با رعایت بعضی قوانین و مقررات مثلاً «وفاک» در آمریکا برای خرید و واردات هر نوع کالای غیر تحریمی

از جمله نژادهای پر تولید دام و طیور، نهادهای منجر به تولید، مواد اولیه داروهای انسانی و دامپزشکی، تخم مرغ نطفه دار و موارد مشابه دو مزیت قابل استفاده برای تأمین امنیت غذایی در کشور هستند

گرچه بهره‌گیری از این مزیت‌ها به سادگی و راحتی نیست، ولی سیاست کلان اقتصادی باید برای تثبیت آن‌ها تلاش کند و به‌واقع بجنگد زیرا این خود یک جنگ اقتصادی سرنوشت‌ساز است که لازم است در دستور کار حاکمیت، دولت و پس از آن‌ها وزارت جهاد کشاورزی قرار گیرد. این جنگ اقتصادی الزاماً باید توسط متخصصان افکار عمومی در سطح ملی و جهانی با درک درست مفاهیم، سازمان‌دهی و اجرا شود که ارزیابی‌های اولیه نشان می‌دهد در هیچ‌کدام از روابط عمومی‌های مرتبط تاکنون تلاشی برای درک آن‌ها و اقدامات اطلاع‌رسانی مؤثر توأم با تحلیل و استدلال برای اطمینان بخشی به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان صورت نگرفته است؛ یعنی هنوز ابزارهای لازم برای شرکت در این جنگ مهم تدارک دیده نشده است

برای بهره‌گیری از این مزیت‌ها که در قالب یک تقابل جویی همچون عرصه نبرد ولی در حوزه بازرگانی و اقتصادی تعریف می‌شوند باید یک تلاش خلاقانه توأم با درک موضوع و درایت برای مطالبه این حق ملت که مقبولیت جهانی دارد صورت گیرد

در نهایت گفته شود؛ طرح بحث برجسته‌تر شدن کشاورزی در سیاست و اقتصاد کلان با دخالت‌های پیشین و هم‌اکنون بعضی سیاسیون جناحی در کشاورزی با اهداف کسب منافع و بهره‌گیری‌های شخصی کاملاً متفاوت است. این دخالت‌ها، مُخل، آزاردهنده و موجب تضعیف کشاورزی بوده و هست اما این برجستگی سیاسی در حوزه کشاورزی یک ضرورت عاجل و اجتناب‌ناپذیر در وضع کنونی است

البته باید اشاره کرد که سفرهای متعدد وزیر جهاد کشاورزی به کشورهای شمالی و عضو اروپا برای شکستن محاصره آمریکادر دهانه تنگه هرمز و تعلل و ایجاد تاخیر در دریافت محموله‌های غذایی با بهره‌گیری از ظرفیت‌های کشورهای شمالی در حوزه تولید، کشت فراسرزمینی، تأمین نهاده‌ها یا مواد پروتئینی خام یا زنده با حمل زمینی و دریایی آن‌ها، قابل تقدیر و دوراندیشانه است

نگارنده این سطور بارها در مورد نقش مخرب سیاست‌بازی‌های جناحی در امر تولید و بازرگانی کشاورزی، مطلب و مقاله تحلیلی نوشته‌است که به سهولت قابل دسترسی است، اما آنچه الآن گفته می‌شود بحثی ملت محور و تلاش برای تأمین امنیت غذایی در چارچوب تعاملات پذیرفته شده جهانی است، موضوعی که دیگر هیچ کشوری حتی متخاصم و کینه‌جو نمی‌تواند و نباید برای اهداف نظامی، ملتی را در گرسنگی و تنگناهای غذایی قرار دهد چون که جامعه بین‌الملل که شامل جامعه مدنی و افکار عمومی جهانی است این رفتار و اقدامات را محکوم کرده و می‌کند. لذا باید از این ظرفیت بالقوه عیناً موجود با درایت و بدون تعصب و جهالت بهره مطلوب گرفت

گزارش تحلیلی:

وزارت جهاد کشاورزی در مسیر توسعه پایدار؟ از تولید تا نوآوری

نویسنده: سیاوش انصاری

این گزارش با مرور مجموعه‌ای از اخبار و گزارش‌های منتشرشده در رسانه‌های تخصصی کشاورزی تهیه شده است.

امنیت غذایی، اولویت اصلی سیاست‌گذاری در بخش کشاورزی

امنیت غذایی به‌عنوان یکی از ارکان اصلی اقتدار ملی و رفاه اجتماعی، همواره در کانون توجه سیاست‌گذاران کشور قرار داشته است. وزارت جهاد کشاورزی نیز با درک این اولویت حیاتی، طی ماه‌های اخیر و در راستای تحقق شعار «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین»، مجموعه‌ای از برنامه‌ها را در بخش‌های مختلف کشاورزی، دام، طیور و آبریان دنبال کرده است.

این گزارش، مروری تحلیلی بر مهم‌ترین اقدامات و دستاوردهای این وزارتخانه در حوزه‌های کلیدی است؛ از افزایش تولید و خودکفایی گرفته تا نوسازی ماشین‌آلات و حرکت به سمت کشاورزی دانش‌بنیان.

تقویت تولید ملی و ارتقای خودکفایی در محصولات راهبردی

یکی از محورهای اصلی سیاست‌گذاری وزارت جهاد کشاورزی، افزایش تولید محصولات اساسی و کاهش وابستگی به واردات بوده است. در این میان، محصولات ماندگرم، نیشکر و محصولات گلخانه‌ای جایگاه ویژه‌ای دارند.

۱) گندم؛ استمرار سیاست خرید تضمینی برای حفظ پایداری تولید

در سال‌های اخیر، خرید تضمینی گندم همچنان یکی از مهم‌ترین ابزارهای حمایتی دولت برای حفظ انگیزه تولید در میان کشاورزان بوده است. این سیاست، با هدف اطمینان بخشی به تولیدکننده، تثبیت بازار و تقویت ذخایر راهبردی کشور دنبال می‌شود.

هرچند در متن خبری حاضر رقم مشخصی برای خرید گندم ذکر نشده، اما تداوم این سیاست نشان می‌دهد که وزارتخانه همچنان بر نقش گندم در امنیت غذایی کشور تأکید دارد.

۲) نیشکر و چالش نوسازی ماشین‌آلات برداشت

یکی از روشن‌ترین نمونه‌های نیاز به نوسازی در بخش کشاورزی، حوزه نیشکر است. بر اساس گفت‌وگوی پیمان حصادی، مدیرکل و مجری طرح گیاهان قندی وزارت جهاد کشاورزی، سالانه نزدیک به ۱۱۰ هزار هکتار نیشکر در استان خوزستان زیر کشت می‌رود که از این میزان، حدود ۹۰ هزار هکتار قابل برداشت و ۲۰ هزار هکتار نیز به‌صورت کشت جدید برای جایگزینی مزارع قدیمی استفاده می‌شود.

او همچنین اعلام کرده است که در حال حاضر حدود ۲۲۰ **دستگاه هاروستر** در کشت و صنعت‌های نیشکری مورد استفاده قرار دارد، اما با ورود شرکت کشت و صنعت هفت‌تپه به برداشت مکانیزه، **نیاز به ۳۰ تا ۳۵ دستگاه هاروستر جدید** دیگر نیز احساس می‌شود

این آمار نشان می‌دهد که بخش نیشکر، با وجود حرکت گسترده به سمت مکانیزاسیون، هنوز با چالش استهلاک ناوگان برداشت روبه‌روست. به گفته حصادی، عمر مفید ماشین‌آلات مکانیزاسیون ۱۳ سال است و در شرایط نگهداری مناسب تا ۲۰ سال نیز می‌توان از آن‌ها بهره گرفت؛ با این حال، بسیاری از دستگاه‌های فعلی از عمر اقتصادی مفید خود عبور کرده‌اند

۳) گلخانه‌ها؛ مسیر بهره‌وری بیشتر

با مصرف آب کمتر

توسعه کشت گلخانه‌ای یکی دیگر از محورهای مهم در مسیر کشاورزی مدرن است. گرچه در اخبار مورد اشاره رقم مشخصی از سطح زیرکشت گلخانه‌ها ذکر نشده، اما روند افتتاح و توسعه گلخانه‌های تولید صیفی‌جات در استان‌هایی مانند کرمانشاه نشان‌دهنده حرکت به سمت کشاورزی بهره‌ور، صادرات‌محور و کم‌مصرف از نظر آب است

این سیاست، هم به افزایش تولید در واحد سطح کمک می‌کند و هم در ایجاد اشتغال محلی و کاهش فشار بر منابع آبی نقش دارد

مدیریت نهاده‌ها، زنجیره تأمین و ثبات بازار

پایداری تولید بدون تأمین به‌موقع نهاده‌ها و مدیریت دقیق زنجیره تأمین ممکن نیست. از این رو، وزارت جهاد کشاورزی در حوزه نهاده‌های دامی، مکانیزاسیون و بازار محصولات اساسی نیز اقدامات متعددی را دنبال کرده است

۱) نهاده‌های دامی؛

حلقه‌ای حیاتی در پایداری تولید

در بخش دام و طیور، تأمین علوفه، خوراک و دارو از اهمیت بالایی برخوردار است. گزارش‌های رسمی منتشرشده بر ضرورت **تسریع در حل مشکلات نهاده‌های دامی** تأکید دارند؛ موضوعی که مستقیماً بر هزینه تولید، استمرار فعالیت واحدهای دامداری و ثبات قیمت محصولات

پروتئینی اثر می‌گذارد

این مسئله نشان می‌دهد که مدیریت نهاده‌ها تنها یک موضوع اجرایی نیست، بلکه بخشی از امنیت غذایی کشور به‌شمار می‌رود

۲) نوسازی ماشین‌آلات؛

از برداشت سنتی به برداشت سبز

بخش مهمی از افزایش بهره‌وری در کشاورزی به به‌روزرسانی فناوری و مکانیزاسیون وابسته است. در مورد نیشکر، حصادی تأکید کرده است که ماشین‌آلات فعلی توان پایینی دارند و **امکان برداشت سبز در آن‌ها بسیار کم است**؛ در نتیجه، کلش نیشکر سوزانده می‌شود که این امر هم موجب آلودگی محیط‌زیست و هم از بین رفتن منبع تغذیه دام می‌شود

در مقابل، دستگاه‌های جدید توانایی **برداشت سبز و حفظ کلش** را دارند. این ویژگی از یک‌سو به کاهش خسارت‌های زیست‌محیطی کمک می‌کند و از سوی دیگر، موجب کاهش هزینه برداشت و آزادسازی سریع‌تر اراضی برای عملیات بعدی می‌شود

بنابراین، نوسازی ماشین‌آلات صرفاً یک اقدام فنی نیست، بلکه بخشی از سیاست توسعه پایدار در کشاورزی محسوب می‌شود

۳) بازار و ذخایر استراتژیک

سیاست‌گذاری در بازار محصولات اساسی، به‌ویژه گندم، از دیگر محورهای مهم وزارتخانه بوده است. کنترل جریان خرید، ذخیره‌سازی و عرضه این محصولات، نقشی تعیین‌کننده در جلوگیری از نوسانات قیمتی و تقویت امنیت غذایی دارد

به‌طور کلی، مدیریت کارآمد زنجیره تولید تا مصرف، از مزرعه تا سیلو و بازار، یکی از الزامات ثبات در بخش کشاورزی است

زیرساخت‌های فناورانه و حرکت به سمت کشاورزی دانش‌بنیان

حرکت به سمت کشاورزی پایدار و دانش‌بنیان، یک رویکرد راهبردی برای وزارت جهاد کشاورزی به‌شمار می‌آید

۱) اقتصاد دانش بنیان در کشاورزی

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور بر ضرورت حرکت اقتصاد کشاورزی به سمت اقتصاد دانش بنیان تأکید کرده است. این نگاه، به معنای تقویت پژوهش های کاربردی، توسعه فناوری های نوین و افزایش پیوند میان دانشگاه، پژوهش و مزرعه است

در چنین الگویی، دانش نه فقط ابزار پشتیبان، بلکه موتور اصلی افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها و ارتقای تاب‌آوری بخش کشاورزی است

۲) توسعه صنایع تبدیلی و صادرات محور

افتتاح و گسترش گلخانه‌ها، توسعه زنجیره‌های تولید و تقویت صنایع تبدیلی از جمله اقداماتی است که می‌تواند ارزش افزوده بیشتری در بخش کشاورزی ایجاد کند

این رویکرد، علاوه بر ارزآوری و افزایش توان صادراتی، به ایجاد اشتغال پایدار و توسعه مناطق کمتر برخوردار نیز کمک می‌کند

۳) کشاورزی پایدار و حمایت از روستاییان

تأکید بر کشاورزی پایدار و حمایت از اقشار روستایی، نشان‌دهنده نگاهی جامع است که ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی را همزمان در نظر می‌گیرد

در همین چارچوب، بازدیدهای میدانی از طرح‌های تولیدی، بررسی مسائل واحدهای دام و طیور، و توجه به مشکلات اجرایی بهره‌برداران، بخشی از سیاست‌های میدانی وزارتخانه در جهت شناسایی و حل مسائل واقعی بخش تولید است

چشم‌انداز آینده کشاورزی ایران

وزارت جهاد کشاورزی با تکیه بر تولید پایدار، مدیریت علمی نهاده‌ها، توسعه فناوری و حمایت از تولیدکنندگان، گام‌های مهمی در مسیر تأمین امنیت غذایی کشور برداشته است

آمارهای موجود در حوزه نیشکر - از جمله ۱۱۰ هزار هکتار سطح زیر کشت، ۹۰ هزار هکتار قابل برداشت، ۲۲۰ دستگاه هاروستر فعال و نیاز به ۳۰ تا ۳۵ دستگاه جدید - نشان می‌دهد که کشاورزی ایران در عین برخورداری از ظرفیت‌های گسترده، همچنان نیازمند نوسازی و سرمایه‌گذاری فناورانه است

تداوم این روند، مستلزم هماهنگی میان سیاست‌گذاران، پژوهشگران، مروجان و تولیدکنندگان است تا بخش کشاورزی بتواند در برابر چالش‌های پیش‌رو، مسیر توسعه پایدار را با قدرت بیشتری ادامه دهد

در چنین شرایطی، ترکیب سیاست‌های حمایتی، سرمایه‌گذاری در فناوری و تقویت زنجیره‌های تولید می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در تبدیل کشاورزی ایران به بخشی رقابت‌پذیرتر و پایدارتر در اقتصاد ملی ایفا کند.

از تنگه هرمز تا مزرعه؛

چگونه ژئوپلیتیک بر هزینه تولید غذا اثر می‌گذارد

بخش تحقیق و مطالعه مجله «صنایع زیر ساخت های کشاورزی»

آب نیز روبه‌رو هستند، چنین فشارهایی می‌تواند پایداری نظام‌های غذایی را بیش از پیش تحت تأثیر قرار دهد

کشاورزی در نگاه نخست فعالیتی است که در مزرعه آغاز می‌شود؛ با خاک، بذر، آب و تلاش کشاورز. اما واقعیت اقتصاد امروز نشان می‌دهد که تولید غذا بیش از هر زمان دیگری به شبکه‌ای پیچیده از تجارت جهانی، انرژی، حمل‌ونقل و نهاده‌های صنعتی وابسته شده است. رخدادهای ژئوپلیتیک در گوشه‌ای از جهان می‌تواند به سرعت بر قیمت نهاده‌های کشاورزی اثر بگذارد و در نهایت سفره مصرف‌کنندگان را تحت تأثیر قرار دهد

در این میان، توجه به بهره‌وری مصرف نهاده‌ها اهمیتی دوچندان پیدا می‌کند. مدیریت دقیق مصرف کود، استفاده از نتایج آزمون خاک، کاربرد فناوری‌های نوین در کشاورزی و توسعه کشاورزی دقیق می‌تواند به کاهش اتلاف نهاده‌ها و افزایش کارایی آن‌ها کمک کند. همچنین گسترش استفاده از کودهای آلی و زیستی و تقویت حاصلخیزی طبیعی خاک می‌تواند بخشی از وابستگی به نهاده‌های وارداتی را کاهش دهد

یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های تجارت جهانی، تنگه هرمز است؛ گذرگاهی راهبردی که بخش قابل توجهی از انتقال انرژی جهان از آن عبور می‌کند. هرگونه اختلال در این مسیر، به‌طور طبیعی بازار انرژی و حمل‌ونقل دریایی را تحت فشار قرار می‌دهد. از آنجا که تولید و جابه‌جایی بسیاری از نهاده‌های کشاورزی—به‌ویژه کودهای شیمیایی—وابستگی مستقیمی به انرژی و حمل‌ونقل دارد، چنین تحولات ژئوپلیتیکی می‌تواند به افزایش قیمت این نهاده‌ها در بازار جهانی منجر شود

از سوی دیگر، توسعه زیرساخت‌های تولید و تأمین نهاده‌های کشاورزی در داخل کشور نیز اهمیت راهبردی دارد. سرمایه‌گذاری در صنایع مرتبط با تولید کود، بهبود شبکه‌های توزیع نهاده‌ها و حمایت از نوآوری‌های فناورانه در این حوزه می‌تواند تاب‌آوری بخش کشاورزی را در برابر شوک‌های خارجی افزایش دهد. تجربه سال‌های اخیر نشان داده است که اقتصاد غذا بیش از گذشته در معرض نوسانات جهانی قرار دارد و کشورها ناگزیرند برای مدیریت این نوسانات، راهبردهای بلندمدت‌تری اتخاذ کنند

کودهای شیمیایی یکی از ارکان اصلی کشاورزی مدرن به شمار می‌روند. کودهای نیتروژنه، فسفات و پتاسه نقشی اساسی در افزایش عملکرد محصولات دارند و در بسیاری از نظام‌های تولیدی، حذف یا کاهش شدید مصرف آن‌ها می‌تواند به افت تولید منجر شود. با این حال، تولید این کودها فرآیندی انرژی‌بر است و بازار آن‌ها نیز به شدت جهانی شده است. به همین دلیل، هرگونه افزایش در قیمت انرژی یا اختلال در مسیرهای حمل‌ونقل بین‌المللی می‌تواند به سرعت در قیمت این نهاده‌ها منعکس شود

واقعیت آن است که کشاورزی امروز دیگر تنها به بارندگی، خاک و مهارت کشاورز وابسته نیست. این بخش در دل شبکه‌ای از زیرساخت‌های اقتصادی و صنعتی قرار گرفته که از بازار انرژی و حمل‌ونقل جهانی تا فناوری و تجارت نهاده‌ها را در بر می‌گیرد. هرگونه اختلال در این شبکه می‌تواند زنجیره تولید غذا را تحت تأثیر قرار دهد

در چنین شرایطی، تقویت زیرساخت‌های کشاورزی، افزایش بهره‌وری نهاده‌ها و حرکت به سوی نظام‌های تولید پایدار، بیش از گذشته اهمیت پیدا می‌کند. اگرچه تحولات ژئوپلیتیک ممکن است خارج از کنترل تولیدکنندگان باشد، اما با برنامه‌ریزی هوشمندانه و توسعه زیرساخت‌های مناسب می‌توان اثر این شوک‌ها را کاهش داد و مسیر تولید پایدار غذا را هموارتر ساخت

افزایش قیمت کود تنها یک مسئله اقتصادی برای تولیدکنندگان نیست؛ بلکه پیامدهای گسترده‌تری برای امنیت غذایی دارد. وقتی هزینه نهاده‌ها بالا می‌رود، کشاورزان ناچارند یا هزینه بیشتری برای حفظ سطح تولید بپردازند یا مصرف نهاده‌ها را کاهش دهند. هر دو حالت می‌تواند در نهایت به افزایش قیمت محصولات کشاورزی یا کاهش تولید منجر شود. در شرایطی که بسیاری از کشورها با چالش‌های اقلیمی و محدودیت منابع

UNCTAD؛ نهاد توسعه محور سازمان ملل

در اقتصاد جهانی

شکل گیری UNCTAD به دوره ای بازمی گردد که بسیاری از کشورهای آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین تازه از استعمار خارج شده بودند. این کشورها معتقد بودند ساختار تجارت جهانی عمدتاً به سود اقتصادهای صنعتی طراحی شده و کشورهای فقیر بیشتر در نقش صادرکننده مواد خام باقی مانده اند.

در آن دوره، بسیاری از کشورهای در حال توسعه: مواد خام مانند نفت، قهوه، مس و پنبه صادر می کردند/ کالاهای صنعتی و فناوری وارد می کردند.

در نتیجه، با پدیده ای روبه رو شدند که اقتصاددانان آن را «بدتر شدن رابطه مبادله» (Terms of Trade) می نامند؛ یعنی قیمت مواد خام نسبت به کالاهای صنعتی رشد کمتری داشت و این کشورها برای خرید کالاهای پیشرفته باید هزینه بیشتری پرداخت می کردند.

به همین دلیل، کشورهای در حال توسعه خواستار ایجاد نهادی شدند که مسائل تجارت و توسعه را از زاویه منافع جنوب جهانی بررسی کند. نخستین کنفرانس UNCTAD در سال ۱۹۶۴ برگزار شد و همزمان گروه G77 نیز به عنوان ائتلاف کشورهای در حال توسعه شکل گرفت.

اهداف و حوزه های فعالیت

UNCTAD برخلاف نهادهایی مانند صندوق بین المللی پول (IMF) یا بانک جهانی، وام نمی دهد و سیاست مالی اعمال نمی کند. نقش اصلی آن بیشتر بر

پژوهش و تحلیل اقتصادی ارائه مشاوره سیاستی آموزش و ظرفیت سازی انتشار داده ها و گزارش های تخصصی متمرکز است.

مهم ترین حوزه های فعالیت این نهاد عبارتند از:

تجارت بین الملل / سرمایه گذاری خارجی (FDI) / توسعه

ترجمه: دکتر مسعود انصاری

از آنجا که پیش تر بارها نوشته و تحلیل کرده ایم، کشاورزی برای تثبیت جایگاه اقتصادی و بازرگانی خود ناگزیر از ورود به عرصه تعاملات جهانی است. در همین چارچوب، این پرسش مطرح می شود که این تعاملات چگونه و از چه مسیرهایی می تواند شکل بگیرد و چه نهادها و سازوکارهایی در این مسیر نقش آفرین هستند؟

بر همین اساس، مدتی است در این نشریه به معرفی نهادهای بین المللی ای می پردازیم که می توانند در روند توسعه کشاورزی و گسترش تجارت خارجی و بین المللی این بخش مؤثر باشند؛ چه در حوزه صادرات محصولات کشاورزی و چه در زمینه واردات و تأمین نهاده ها. تلاش ما این است که در هر شماره، یکی از این نهادهای مهم بین المللی را معرفی کرده و ابعاد فعالیت و کارکردهای آن را بررسی کنیم.

در شماره های پیشین، سازمان تجارت جهانی (WTO) یا «ورلد ترید ارگانیزیشن» و ساختار و وظایف آن مورد بررسی قرار گرفت. در این شماره نیز به معرفی نهادی پرداخته ایم که با نگاهی متفاوت به اقتصاد جهانی می نگرد و می تواند از منظر سیاست گذاری و برنامه ریزی اقتصادی، برای بخش کشاورزی کشورهای در حال توسعه اهمیت ویژه ای داشته باشد؛ نهادی که آشنایی با آن می تواند برای سیاست گذاران و فعالان حوزه کشاورزی کشور نیز مفید و راهگشا باشد.

کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد (UNCTAD) یکی از نهادهای تخصصی سازمان ملل است که در سال ۱۹۶۴ با هدف تقویت جایگاه کشورهای در حال توسعه در اقتصاد جهانی تأسیس شد. این نهاد زیر نظر مجمع عمومی سازمان ملل فعالیت می کند و مقر اصلی آن در ژنو سوئیس قرار دارد.

۴. گزارش حمل و نقل دریایی (Review of Maritime Transport)

این گزارش وضعیت تجارت دریایی جهان، بنادر، ناوگان کشتیرانی و مسیرهای اصلی حمل و نقل را تحلیل می‌کند. با توجه به اینکه حدود ۸۰ تا ۹۰ درصد تجارت جهانی از طریق دریا انجام می‌شود، این گزارش اهمیت بالایی در تحلیل اقتصاد جهانی دارد

نگاه متفاوت UNCTAD به اقتصاد جهانی

بسیاری از اقتصاددانان معتقدند UNCTAD در برخی موضوعات دیدگاهی متفاوت‌تر از نهادهایی مانند IMF و بانک جهانی دارد. دلیل این تفاوت آن است که این نهاد از ابتدا با رویکرد دفاع از منافع کشورهای در حال توسعه شکل گرفت

۱. توسعه محوری به جای بازارمحوری صرف

در حالی که IMF و بانک جهانی معمولاً بر:

آزادسازی اقتصادی / کاهش مداخله دولت / انضباط مالی / اصلاحات ساختاری تأکید دارند، UNCTAD معتقد است: همه کشورها با یک نسخه واحد توسعه پیدا نمی‌کنند / دولت‌ها در مراحل توسعه باید نقش فعال داشته باشند / تجارت آزاد بدون زیرساخت و فناوری داخلی کافی، می‌تواند نابرابری ایجاد کند

۲. تأکید بر نابرابری جهانی

UNCTAD توجه ویژه‌ای به موضوعاتی مانند:

شکاف شمال و جنوب / وابستگی کشورهای فقیر به صادرات مواد خام / سلطه شرکت‌های چندملیتی / آسیب‌پذیری اقتصادهای ضعیف در برابر شوک‌های خارجی دارد

این نهاد تنها درباره رشد اقتصادی سؤال نمی‌کند، بلکه می‌پرسد

این رشد به سود چه کسانی بوده است؟ / آیا توسعه عادلانه و پایدار بوده؟ / آیا کشورها در زنجیره ارزش جهانی ارتقا یافته‌اند یا همچنان تأمین‌کننده مواد خام باقی

اقتصادی کشورهای در حال توسعه / اقتصاد دیجیتال / بدهی کشورهای فقیر / حمل و نقل دریایی و لجستیک جهانی / تحلیل روندهای اقتصاد جهانی

مهم‌ترین گزارش‌های UNCTAD

گزارش‌های UNCTAD از منابع مهم مورد استفاده رسانه‌ها، تحلیلگران و سیاست‌گذاران اقتصادی در جهان محسوب می‌شوند؛ زیرا داده‌های آن بر پایه اطلاعات رسمی کشورها و نهادهای بین‌المللی گردآوری می‌شود و تمرکز ویژه‌ای بر مسائل کشورهای در حال توسعه دارد

۱. گزارش سرمایه‌گذاری جهانی (World Investment Report)

مهم‌ترین گزارش سالانه UNCTAD است که روند سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در جهان را بررسی می‌کند. این گزارش شامل

میزان جریان FDI در جهان / رتبه کشورها در جذب سرمایه خارجی / روندهای جدید سرمایه‌گذاری / تغییرات سرمایه‌گذاری در صنایع و مناطق مختلف است و معمولاً هر سال در ماه ژوئن منتشر می‌شود

۲. گزارش تجارت و توسعه (Trade and Development Report)

این گزارش تحلیل کلان اقتصاد جهانی را ارائه می‌دهد و موضوعاتی مانند

رشد اقتصادی جهان / تورم / تجارت بین‌الملل / بحران بدهی / تأثیر رکودها و جنگ‌ها بر اقتصاد جهانی را بررسی می‌کند

۳. گزارش اقتصاد دیجیتال (Digital Economy Report)

تمرکز این گزارش بر:

تجارت الکترونیک / اقتصاد پلتفرمی / داده‌های دیجیتال / شکاف دیجیتال بین کشورها / تأثیر فناوری بر تجارت جهانی است

مانده‌اند؟

۳. نگاه انتقادی تر به جهانی سازی

UNCTAD معتقد است جهانی سازی بدون سیاست گذاری هوشمند ممکن است

صنایع داخلی کشورهای ضعیف را تضعیف کند/ شکاف فناوری را افزایش دهد/ وابستگی اقتصادی ایجاد کند/ کشورهای را صرفاً به بازار مصرف تبدیل کند

۴. تأکید بر «فضای سیاست گذاری»

این نهاد بر مفهوم Policy Space تأکید می کند؛ یعنی کشورهای در حال توسعه باید بتوانند

از صنایع داخلی حمایت کنند/ سیاست صنعتی داشته باشند/ برای جذب سرمایه خارجی شروط و چارچوب تعیین کنند/ متناسب با شرایط خود سیاست اقتصادی طراحی کنند

تفاوت UNCTAD با IMF، بانک جهانی و WTO

هر یک از این نهادها نقش متفاوتی در اقتصاد جهانی دارند:

• IMF:

تمرکز بر ثبات مالی، بحران های ارزی و سیاست های پولی و مالی

• بانک جهانی:

تأمین مالی پروژه های توسعه ای و کاهش فقر

• WTO:

تنظیم قواعد تجارت جهانی و حل اختلافات تجاری

• UNCTAD:

تحلیل روندهای توسعه، تجارت و سرمایه گذاری از زاویه کشورهای در حال توسعه

به زبان ساده:

• IMF می گوید چگونه اقتصاد باثبات تر شود

• بانک جهانی می گوید چگونه پروژه های توسعه ای تأمین مالی شوند

• WTO قواعد تجارت را تنظیم می کند

• UNCTAD بررسی می کند آیا ساختار اقتصاد جهانی واقعاً به توسعه عادلانه منجر می شود یا نه.

حضور ایران در UNCTAD

ایران عضو UNCTAD است و در گزارش ها و برنامه های این نهاد حضور دارد

سرمایه گذاری خارجی

طبق گزارش های سال های اخیر، میزان سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ایران معمولاً حدود ۱ تا ۱.۵ میلیارد دلار در سال بوده و عمدتاً در بخش های

نفت و گاز/ پتروشیمی/ معادن/ صنایع تولیدی متمرکز بوده

است

اقتصاد دیجیتال

ایران در گزارش های اقتصاد دیجیتال UNCTAD نیز بررسی می شود؛ به ویژه در حوزه هایی مانند

تجارت الکترونیک/ زیرساخت اینترنت/ آمادگی دیجیتال

حمل و نقل دریایی

در گزارش های حمل و نقل دریایی، داده هایی درباره:

بنادر ایران/ ناوگان کشتیرانی/ نقش ایران در تجارت منطقه ای ارائه می شود

همکاری های فنی

UNCTAD در برخی برنامه های آموزشی و پژوهشی با ایران همکاری داشته است؛ از جمله در زمینه

سیاست های تجاری/ توسعه صادرات/ قوانین سرمایه گذاری/ دیجیتالی سازی تجارت

چرا UNCTAD امروز همچنان مهم است؟

از سال های اخیر، چند تحول جهانی باعث شده نقش و تحلیل های UNCTAD دوباره اهمیت بیشتری پیدا کند

۱. بحران زنجیره های تأمین

پس از کرونا و تنش های ژئوپلیتیک، آسیب پذیری زنجیره های تأمین جهانی آشکار شد. UNCTAD هشدار داده که انتقال زنجیره های تأمین به کشورهای «دوست» ممکن است بسیاری از کشورهای در حال توسعه را از اقتصاد جهانی کنار بزند

۲. بحران بدهی کشورهای فقیر

افزایش نرخ بهره جهانی باعث شده بسیاری از کشورهای در حال توسعه با بحران بدهی روبه رو شوند. UNCTAD هشدار داده که فشار بدهی می تواند سرمایه گذاری در توسعه را نابود کند

۳. انتقال انرژی و تغییرات اقلیمی

این نهاد معتقد است کشورهای در حال توسعه نباید فقط تأمین کننده مواد خام مورد نیاز انرژی پاک باشند، بلکه باید سهم بیشتری از زنجیره ارزش و فناوری داشته باشند

۴. اقتصاد دیجیتال و تمرکز داده

UNCTAD هشدار می دهد تمرکز قدرت دیجیتال در دست چند شرکت بزرگ فناوری می تواند نابرابری جهانی را تشدید کند و کشورهای فقیر را صرفاً به مصرف کننده خدمات دیجیتال تبدیل کند

۵. بازگشت سیاست صنعتی

با افزایش حمایت های صنعتی در آمریکا، اروپا و چین، UNCTAD تأکید می کند کشورهای در حال توسعه نیز باید امکان حمایت از صنایع داخلی خود را داشته باشند

پارادوکس سرمایه گذاری جهانی و «سرمایه گذاری شبی»

یکی از مباحث مهم در گزارش های اخیر - World Invest-

ment Report مفهوم «Phantom FDI» یا سرمایه‌گذاری شبی است

در ظاهر، سالانه تریلیون‌ها دلار سرمایه‌گذاری خارجی در جهان ثبت می‌شود، اما بخش قابل توجهی از این جریان‌ها صرفاً انتقال مالی و حسابداری میان شرکت‌هاست و به

کارخانه، اشتغال، تولید واقعی و انتقال فناوری منجر نمی‌شود.

بخش زیادی از این سرمایه‌ها از طریق کشورهایی با مالیات پایین مانند:

لوکزامبورگ، ایرلند، هلند، سنگاپور و برخی جزایر کارائیب عبور می‌کند.

بر اساس تحلیل‌های UNCTAD، گاهی ۳۰ تا ۴۰ درصد FDI جهانی از این نوع سرمایه‌گذاری‌های مالی است.

UNCTAD تأکید می‌کند کشورهای در حال توسعه باید به جای تمرکز صرف بر ارقام بزرگ FDI، به دنبال جذب سرمایه‌گذاری مولد در

صنعت، فناوری، انرژی و زیرساخت تولید واقعی باشند.

در نهایت باید گفت؛ UNCTAD نهادی است که تلاش می‌کند اقتصاد جهانی را از زاویه توسعه و عدالت اقتصادی بررسی کند. این نهاد برخلاف سازمان‌های مالی بین‌المللی، بیشتر بر کیفیت توسعه، نابرابری جهانی، نقش کشورهای در حال توسعه در زنجیره ارزش و تأثیر ساختار تجارت جهانی بر اقتصادهای ضعیف تمرکز دارد. به همین دلیل، گزارش‌های آن نه تنها برای دولت‌ها و اقتصاددانان، بلکه برای رسانه‌ها، پژوهشگران و تحلیلگران اقتصادی نیز اهمیت زیادی دارد.

این چهار نهاد هرکدام نقش متفاوتی در اقتصاد جهانی دارند. خلاصه و کاربردی اگر نگاه کنیم:

نوع نگاه	چه چیزی را بررسی می‌کند	نقش اصلی	نهاد
توسعه محور و انتقادی تر نسبت به ساختار اقتصاد جهانی	سرمایه‌گذاری خارجی، نابرابری در تجارت، اقتصاد دیجیتال، توسعه کشورهای در حال توسعه	پژوهش و تحلیل درباره توسعه و تجارت	UNCTAD
تأکید بر ثبات اقتصاد کلان و اصلاحات اقتصادی	بحران‌های ارزی، بدهی کشورها، تورم، سیاست‌های پولی و مالی	ثبات مالی جهانی و کمک مالی به کشورها	IMF (صندوق بین‌المللی پول)
تمرکز بر توسعه اقتصادی و کاهش فقر	زیرساخت، فقرزدایی، آموزش، انرژی، پروژه‌های عمرانی	تأمین مالی پروژه‌های توسعه	World Bank (بانک جهانی)
ترویج تجارت آزاد و قواعد مشترک	تعرفه‌ها، قوانین تجارت، حل اختلافات تجاری	تنظیم قوانین تجارت بین کشورها	WTO (سازمان تجارت جهانی)

تفاوت خیلی ساده:

- IMF → وقتی یک کشور دچار بحران مالی یا ارزی می‌شود وارد می‌شود.
- بانک جهانی → برای ساخت پروژه‌های توسعه‌ای و کاهش فقر وام می‌دهد.
- WTO → قوانین تجارت بین کشورها را تنظیم می‌کند.
- UNCTAD → بیشتر تحلیل می‌کند، گزارش می‌دهد و از دید کشورهای در حال توسعه به اقتصاد جهانی نگاه می‌کند.

مثال عملی

فرض کنید یک کشور در حال توسعه می‌خواهد اقتصادش را رشد دهد:

- IMF می‌گوید: اول تورم و کسری بودجه را کنترل کن.
- بانک جهانی می‌گوید: ما برای ساخت نیروگاه، جاده یا آموزش وام می‌دهیم.
- WTO می‌گوید: قوانین تجارت باید مطابق با قواعد جهانی باشد.
- UNCTAD بررسی می‌کند که آیا این کشور در تجارت جهانی واقعاً سود می‌برد یا فقط مواد خام صادر می‌کند.

سلامت در سفره ایرانی؛ عبور محصولات کشاورزی از آزمون پایش نیترا

چرا نیترا مهم است؟

نگاهی به استانداردهای خاک و آب

گزارشی تحلیلی از وضعیت ایمنی محصولات کشاورزی و نقش نظارت‌های علمی در ارتقای سلامت عمومی

در سال‌های اخیر، موضوع «سلامت محصول» و «امنیت غذایی» به یکی از دغدغه‌های اصلی افکار عمومی و سیاست‌گذاران حوزه سلامت در ایران تبدیل شده است. در میان پارامترهای مختلف کیفی، میزان غلظت نیترا در محصولات تازه (به‌ویژه سبزیجات و صیفی‌جات) همواره کانون توجه و گاهی منشأ نگرانی‌هایی بوده است. با این حال، گزارش‌های اخیر سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات)، افق جدیدی از واقعیت‌های میدانی این حوزه را پیش روی کارشناسان و مصرف‌کنندگان ترسیم کرده است.

انطباق با استانداردهای جهانی؛ فراتر از شایعات

دکتر غلامرضا گل محمدی، معاون وزیر و رئیس سازمان تات (تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی)، در آستانه هفته آموزش و ترویج کشاورزی، حامل خبری نویدبخش بود: «غلظت نیترا در محصولات کشاورزی ایران در محدوده ایمن و مطابق با استانداردهای ملی و بین‌المللی است.» این اظهار نظر که بر پایه داده‌های مستند و پایش‌های تخصصی «مؤسسه تحقیقات خاک و آب کشور» استوار است، نشان‌دهنده یک تغییر رویکرد علمی در مدیریت نهادهای کشاورزی است.

مؤسسه تحقیقات خاک و آب، به عنوان مرجع علمی نظارت بر کیفیت خاک و نهاده‌ها، با انجام نمونه‌برداری‌های گسترده و تحلیل‌های آزمایشگاهی دقیق، زنجیره تولید را تحت رصد قرار داده است. نتایج این پایش‌ها نشان می‌دهد که برخلاف تصورات عمومی مبنی بر مصرف بی‌رویه کودهای شیمیایی، مدیریت صحیح تغذیه گیاهی در اکثر قطب‌های تولیدی کشور، منجر به تولید محصولاتی شده که نه تنها برای بازار داخلی، بلکه برای بازارهای سخت‌گیرانه صادراتی نیز از ایمنی کافی برخوردارند.

ترویج؛ پل میان آزمایشگاه و مزرعه

یکی از کلیدی‌ترین بخش‌های اظهارات رئیس سازمان تات، پیوند میان «یافته‌های پژوهشی» و «برنامه‌های ترویجی» است. واقعیت این است که تولید محصول سالم تصادفی نیست. رسیدن به غلظت ایمن نیترا، نتیجه مستقیم آموزش بهره‌برداران در زمینه

- استفاده بهینه و زمان‌بندی شده از کودهای نیتروژنه.
- جایگزینی بخشی از کودهای شیمیایی با نهاده‌های زیستی و آلی.
- مدیریت صحیح آبیاری که تأثیر مستقیمی بر جذب نیترا توسط گیاه دارد.

گل محمدی تأکید دارد که «سلامت تولیدات داخلی اولویت برنامه‌های ترویجی است». این به معنای آن است که سازمان تات تنها به گزارش دهی بسنده نمی‌کند، بلکه با گسیل کردن مروجان کشاورزی به روستاها و مزارع، دانش فنی تولید محصول سالم را به لایه‌های اجرایی منتقل کرده است.

بازسازی اعتماد عمومی؛ سرمایه اصلی بخش کشاورزی

ارائه آمارهای دقیق و اطمینان‌بخش، فراتر از یک وظیفه اداری، گامی راهبردی در جهت تقویت «سرمایه اجتماعی» کشاورزی

ایران است. وقتی مصرف‌کننده داخلی بداند که پایش‌های علمی مستمری بر فرآیند تولید نظارت دارند، تمایل به مصرف محصولات داخلی افزایش یافته و بازار از ثبات بیشتری برخوردار می‌شود

از سوی دیگر، نظارت علمی بر فرآیند تولید، نقش حیاتی در کاهش استرس‌های محیطی و استرس‌های ناشی از مصرف سموم و کودها ایفا می‌کند. این رویکرد، در نهایت به نفع «سلامت جامعه» و کاهش هزینه‌های درمان در سطح کلان ملی خواهد بود

چشم‌انداز: پایش مستمر به مثابه یک مأموریت دائمی

اگرچه گزارش‌های فعلی حاکی از وضعیت سبز و ایمن محصولات است، اما سازمان تات اعلام کرده است که این پایان کار نیست. تداوم تحقیقات کاربردی و نظارت علمی بر فرآیند تولید به عنوان یک مأموریت دائمی تعریف شده است. هفته آموزش و ترویج کشاورزی تنها بهانه‌ای است برای بازخوانی این مأموریت خطیر: تولید غذای کافی، سالم و باکیفیت برای جمعیت در حال رشد کشور

در نهایت، می‌توان گفت که پیام سازمان تات روشن است: کشاورزی ایران در مسیر «دانش‌بنیان شدن» حرکت می‌کند و در این مسیر، سلامت مصرف‌کننده خط قرمزی است که با ابزار علم و آموزش، از آن صیانت می‌شود

سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد تومانی برای بازسازی زیرساخت‌های تحقیقات کشاورزی

۴۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری دولتی و خصوصی در حوزه زیرساخت‌های تحقیقاتی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در سال ۱۴۰۴ انجام شد

رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در گفتگو با خبرنگاران، ضمن بیان این مطلب کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این سازمان در سال گذشته را ۲۰۰ میلیارد تومان عنوان و اظهار کرد: حدود ۲۰۰ میلیارد تومان دیگر نیز توسط بخش خصوصی در حوزه زیرساخت‌های تحقیقاتی این سازمان سرمایه‌گذاری شد. غلامرضا گل محمدی افزود: ما با کمک بخش خصوصی و تعاملاتی که با سایر نهادها داشتیم توانستیم رقم سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌های تحقیقاتی را به ۴۰۰ میلیارد تومان در سال گذشته برسانیم

وی ادامه داد: این سرمایه‌گذاری‌ها از جمله در زمینه ساخت انبارهای نگهداری از بذور، خرید تراکتور و کمباین برای مزارع تحقیقاتی و خودرو هزینه شده است

گل محمدی با بیان این که اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در سال ۱۴۰۵ نسبت به سال گذشته افزایشی نداشته است، گفت: تلاش می‌کنیم از طریق منابع مختلف و کمک بخش خصوصی میزان سرمایه‌گذاری برای نوسازی و بازسازی زیرساخت‌های تحقیقاتی این سازمان را به ۴۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۵ افزایش دهیم

وی در همین حال میزان سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و تحقیقات را ناکافی دانست و تاکید کرد: ارقام سرمایه‌گذاری برای نوسازی، بازسازی و توسعه زیرساخت‌های بخش تحقیقات کشاورزی باید افزایش یابد

معاون وزیر جهاد کشاورزی درباره جذب محققان در سازمان تات اذعان داشت: پس از حدود سه سال توانستیم با کمک وزیر جهاد کشاورزی، معاون اول رئیس‌جمهوری و سازمان اداری و استخدامی کشور مجوز جذب ۸۵ عضو هیات علمی را اخذ کنیم و به زودی روند مصاحبه این افراد آغاز خواهد شد

وی تاکید کرد: برنامه ما این است که هر سال جذب محققان و اعضای هیات علمی را تکرار و در عین حال جذب‌ها را بهینه کنیم

گل محمدی یادآور شد که در حال حاضر ۱۷۷۵ عضو هیات علمی و ۲۰۰ محقق در سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی فعالیت می‌کنند

مدیریت صحیح دامداری؛ کلید افزایش بهره‌وری و سلامت دام

مطلب ترویجی حاضر و دو مطلب پیش رو، توسط بخش بین الملل مجله «صنایع زیر ساخت های کشاورزی» تهیه و ترجمه شده است

دامداری یکی از مهم‌ترین بخش‌های تولید در حوزه کشاورزی و امنیت غذایی است. موفقیت در این بخش فقط به داشتن دام بیشتر وابسته نیست، بلکه به مدیریت درست، علمی و منظم بستگی دارد. هر دامدار با رعایت چند اصل مهم می‌تواند هم هزینه‌ها را کاهش دهد و هم تولید و سودآوری را افزایش دهد

۱. تأمین خوراک مناسب و متعادل

تغذیه اصولی، پایه اصلی موفقیت در دامداری است. دام باید جیره‌ای دریافت کند که از نظر انرژی، پروتئین، ویتامین‌ها و مواد معدنی کامل و متعادل باشد. استفاده از خوراک باکیفیت، علوفه سالم و آب تمیز، نقش زیادی در رشد، شیردهی، باروری و مقاومت دام در برابر بیماری‌ها دارد

۲. توجه به بهداشت و پیشگیری از بیماری‌ها

پیشگیری همیشه کم‌هزینه‌تر از درمان است. واکسیناسیون به‌موقع، ضدعفونی جایگاه، کنترل رفت‌وآمد افراد و وسایل، قرنطینه دام تازه‌وارد و معاینه منظم دام‌ها می‌تواند از بروز بسیاری از بیماری‌ها جلوگیری کند. دام سالم، تولید بهتر و تلفات کمتر دارد

۳. مدیریت جایگاه و شرایط نگهداری

جایگاه دام باید تمیز، خشک، دارای تهویه مناسب و نور کافی باشد. تراکم بیش از حد دام در آغل، رطوبت زیاد و تهویه نامناسب، زمینه بروز بیماری و کاهش تولید را فراهم می‌کند. فراهم کردن محیط آرام و مناسب، استرس دام را کاهش می‌دهد و بازده را بالا می‌برد

۴. مدیریت تولیدمثل و اصلاح نژاد

برنامه‌ریزی برای جفت‌گیری، آبستنی، زایش و نگهداری از نوزادان اهمیت زیادی دارد. انتخاب دام‌های مولد سالم و پربازده، ثبت اطلاعات تولیدمثل و توجه به اصلاح نژاد، در بلندمدت باعث افزایش کیفیت گله و سود بیشتر می‌شود

۵. ثبت اطلاعات و مدیریت اقتصادی

دامداری موفق بدون ثبت و بررسی اطلاعات کامل نیست. ثبت مواردی مانند: مقدار خوراک مصرفی، زمان واکسیناسیون، تولید شیر، زایش، بیماری‌ها و درمان‌ها و خرید و فروش دام، به دامدار کمک می‌کند تصمیم‌های دقیق‌تر و اقتصادی‌تری بگیرد

۶. استفاده از مشاوره فنی و آموزش مستمر

امروزه دامداری سنتی به‌تنهایی پاسخگوی نیاز بازار نیست. استفاده از توصیه‌های کارشناسان دامپزشکی، تغذیه دام و ترویج کشاورزی می‌تواند بهره‌وری را به شکل محسوس‌تری افزایش دهد. آموزش مستمر دامداران، یکی از مهم‌ترین راه‌های پیشرفت این بخش است

در نهایت باید گفت؛ مدیریت دامداری یعنی ترکیب دانش، تجربه، نظم و مراقبت مداوم. دامداری‌ای موفق‌تر است که در آن به تغذیه، بهداشت، جایگاه، تولیدمثل و ثبت اطلاعات به‌صورت همزمان توجه شود. با مدیریت اصولی می‌توان تلفات را کاهش داد، تولید را افزایش داد و دامداری را به فعالیتی اقتصادی‌تر و پایدارتر تبدیل کرد

راهکارهای مدیریتی مؤثر برای توسعه تولید و کاهش تلفات در مرغداری

محدود کردن ورود افراد متفرقه، استفاده از لباس و کفش مخصوص، کنترل ورود و خروج وسایل نقلیه و اجرای برنامه واکسیناسیون، از مهم‌ترین اصول امنیت زیستی است. هرگونه سهل‌انگاری در این زمینه می‌تواند خسارت سنگینی به واحد مرغداری وارد کند

۵. کنترل تراکم و کاهش استرس

تراکم بیش از حد در سالن باعث افزایش رطوبت، آلودگی، درگیری، کاهش رشد و افزایش تلفات می‌شود. همچنین سروصدای تغییرات ناگهانی دما، نور نامناسب و جابه‌جایی‌های غیرضروری می‌تواند استرس ایجاد کند. مرغ‌ها در محیط آرام و استاندارد، عملکرد بهتری دارند

۶. پایش روزانه گله

مرغدار باید هر روز وضعیت گله را به‌دقت بررسی کند. میزان مصرف دان و آب، رفتار پرندگان، یکنواختی رشد، وضعیت بستر، دمای سالن و نشانه‌های بیماری باید به‌طور منظم پایش شود. تشخیص زودهنگام مشکلات، از گسترش بیماری و افزایش خسارت جلوگیری می‌کند

۷. ثبت اطلاعات و مدیریت اقتصادی

ثبت اطلاعات در مرغداری بسیار مهم است. مواردی مانند:

تعداد جوجه ورودی

میزان تلفات روزانه

مصرف دان

وزن‌گیری

برنامه واکسیناسیون

هزینه‌ها و درآمدها

به مرغدار کمک می‌کند وضعیت واحد خود را بهتر تحلیل کرده و تصمیم‌های دقیق‌تری بگیرد

در آخر باید افزود: مدیریت صحیح مرغداری یعنی توجه همزمان به بهداشت، تغذیه، تهویه، دما، تراکم، پایش و ثبت اطلاعات. اگر این اصول به‌درستی رعایت شود، می‌توان تولید را افزایش داد، تلفات را کاهش داد و سودآوری بیشتری به دست آورد. مرغداری موفق، نتیجه کار منظم، دانش کافی و مراقبت روزانه است

موفقیت در فعالیت مرغداری به عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌های تولید پروتئین در کشور و نقش بسیار مهم در تأمین امنیت غذایی، بیش از هر چیز به مدیریت صحیح و علمی بستگی دارد. هرچه مدیریت در واحد مرغداری دقیق‌تر باشد، میزان تلفات کمتر، رشد بهتر و سودآوری بیشتر خواهد بود

۱. آماده‌سازی مناسب سالن پیش از جوجه ریزی

یکی از مهم‌ترین مراحل در مدیریت مرغداری، آماده‌سازی کامل سالن قبل از ورود جوجه‌هاست. شست‌وشو، ضدعفونی، خشک کردن سالن، بررسی تجهیزات گرمایشی و سرمایشی، تنظیم آب‌خوری و دان‌خوری و اطمینان از تهویه مناسب، از ضروری‌ترین اقداماتی است که باید پیش از جوجه‌ریزی انجام شود

۲. تأمین دمای مناسب و تهویه مطلوب

جوجه‌ها در روزهای نخست زندگی بسیار حساس هستند و دمای سالن باید متناسب با سن آن‌ها تنظیم شود. کاهش یا افزایش بیش از حد دما می‌تواند موجب استرس، بیماری و تلفات شود. همچنین تهویه مناسب برای تأمین اکسیژن، کاهش رطوبت، خروج گازهای مضر مانند آمونیاک و حفظ سلامت گله ضروری است

۳. تغذیه اصولی و دسترسی دائم به آب سالم

خوراک مناسب و متعادل، یکی از پایه‌های اصلی موفقیت در مرغداری است. جیره غذایی باید بر اساس سن، نوع نژاد و هدف پرورش تنظیم شود. استفاده از دان باکیفیت و آب سالم و بهداشتی، تأثیر مستقیم بر رشد، ضریب تبدیل غذایی و سلامت گله دارد. قطع آب یا دان حتی برای مدت کوتاه می‌تواند به افت عملکرد منجر شود

۴. رعایت بهداشت و امنیت زیستی

پیشگیری از بیماری‌ها در مرغداری اهمیت بسیار زیادی دارد. ضدعفونی مرتب سالن و تجهیزات،

چطور با مدیریت درست کلزا، عملکرد مزرعه را بالا ببریم و سود را بیشتر کنیم؟

کلزا یکی از مهم‌ترین دانه‌های روغنی در کشور است و نقش مهمی در تأمین روغن خوراکی، بهبود خاک و افزایش پایداری کشت‌های پاییزه دارد. موفقیت در کشت کلزا نیازمند مدیریت دقیق، انتخاب زمان مناسب و رعایت اصول فنی است

۱. انتخاب رقم مناسب و بذریه باکیفیت

انتخاب بذریه استاندارد و ارقام مناسب اقلیم منطقه، اولین گام در مدیریت موفق کلزا است. استفاده از بذریه ضد عفونش، بذریه‌های اصلاح‌شده و بذریه تیمار شده با قارچ‌کش‌ها می‌تواند به استقرار بهتر محصول کمک کند. رقم مناسب باید با شرایط آب‌وهوایی، بارندگی و طول دوره رشد منطقه همخوانی داشته باشد

۲. انتخاب زمین و آماده‌سازی مناسب خاک

کلزا به خاک‌های سبک تا متوسط با زهکشی خوب نیاز دارد. شخم عمیق، خرد کردن کلوخه‌ها، تسطیح زمین و تهیه بستر نرم و یکنواخت باعث استقرار بهتر بوته‌ها می‌شود. کلزا در خاک‌های سنگین و باتلاقی عملکرد خوبی ندارد و احتمال بیماری در آن‌ها بیشتر است

۳. زمان کاشت مناسب

کاشت کلزا باید در زمان طلایی کشت پاییزه انجام شود. کاشت زود هنگام باعث رشد بیش از حد رویشی و مصرف زیاد رطوبت می‌شود و کاشت دیر هنگام موجب عدم استقرار مناسب گیاه و کاهش مقاومت به سرما خواهد شد. رعایت تقویم کشت منطقه، یکی از مهم‌ترین اصول افزایش عملکرد است

۴. مدیریت تغذیه و کوددهی

کلزا برای رشد مناسب نیاز به تغذیه کامل دارد. مصرف کودهای فسفاته، پتاسه و ریزمغذی‌ها پیش از کاشت و کود سرک نیتروژنه در مراحل اولیه رشد، تأثیر زیادی بر افزایش تعداد غلاف و دانه دارد. آزمون خاک بهترین راه برای تعیین مقدار دقیق کود مورد نیاز است

۵. مدیریت علف‌های هرز

۶. آبیاری و مدیریت رطوبت
اگرچه کلزا گیاهی نسبتاً مقاوم به خشکی است، اما برای عملکرد بالا نیاز به تأمین رطوبت کافی دارد. آبیاری سبک پس از کاشت، آبیاری کمک‌کشت، و آبیاری دوره‌های کلیدی (گلدهی و پر شدن دانه) باعث افزایش تعداد و وزن دانه می‌شود. از آبیاری سنگین باید پرهیز شود

۷. کنترل آفات و بیماری‌ها

آفات مکنده مانند شته، آفات جونده مانند سوسک‌ها و بیماری‌هایی مثل سفیدک داخلی و سیاه‌کپی از تهدیدهای محصول کلزا هستند. بازدید منظم مزرعه، استفاده به‌موقع از سموم توصیه‌شده و رعایت تناوب زراعی، نقش مهمی در کنترل آفات و بیماری‌ها دارند

۸. برداشت به‌موقع و اصولی

زمان برداشت کلزا هنگامی است که ۶۰ تا ۷۰ درصد غلاف‌ها رسیده و رنگ آن‌ها قهوه‌ای شده باشد. برداشت زود هنگام باعث چروکیدگی دانه و کاهش روغن می‌شود و برداشت دیر هنگام ریزش دانه و افزایش تلفات را در پی خواهد داشت. تنظیم صحیح کمباین نیز در کاهش ریزش بسیار مؤثر است در جمع‌بندی نهایی این بحث باید گفت: مدیریت صحیح زراعت کلزا یعنی توجه همزمان به انتخاب بذریه مناسب، آماده‌سازی زمین، زمان کاشت، تغذیه، علف‌کش‌ها، کنترل آفات و برداشت به‌موقع. اجرای درست این اصول موجب افزایش عملکرد، کاهش هزینه‌ها و سودآوری بیشتر در این کشت ارزشمند می‌شود. کلزا محصولی استراتژیک است که با مدیریت علمی و دقیق، می‌تواند نقش مهمی در بهبود اقتصاد کشاورزی ایفا کند

میدان مرکزی میوه و ترهبار تهران؛ عرصه ای مؤثر در تأمین و توزیع محصولات تازه با قیمت مناسب در پایتخت

بازسازی ۳۰ بازار آسیب دیده در جنگ تحمیلی انجام شد / تقویت منابع تامین کالا

تهران است

مدیرعامل سازمان میادین میوه و ترهبار شهرداری تهران از انجام بازسازی ۳۰ بازار آسیب دیده در جریان جنگ تحمیلی سوم خبر داد

به گزارش روابط عمومی سازمان میادین میوه و ترهبار شهرداری تهران؛ مهدی بختیاری زاده گفت: در ایام آتش‌بس کار بازسازی ۳۰ بازار و میدان میوه و ترهبار آسیب دیده در جریان جنگ تحمیلی سوم انجام شد

وی افزود: خوشبختانه تمامی میادین و بازارهای میوه و ترهبار شهرداری تهران در طول جنگ ۴۰ روزه به صورت مداوم به کار خود ادامه داد

مدیرعامل سازمان میادین میوه و ترهبار شهرداری تهران ادامه داد: همچنین بازارها و میادینی که در جریان جنگ تحمیلی ۴۰ روزه دچار آسیب شده بودند و بعضاً این آسیب‌ها برای برخی از بازارها چندین بار اتفاق افتاد؛ بازسازی و مرمت شد و همچنان این کار ادامه دارد

وی بیان کرد: همچنین سعی کردیم تا منابع تامین کالا را تقویت و وضعیت انبارهای ذخیره‌سازی را بهبود ببخشیم

بختیاری زاده یادآور شد: برنامه‌ریزی کرده‌ایم تا اگر دوباره شرایط تغییر کرد، تاب آوری در شهر تهران را بهتر از گذشته ایجاد کنیم

وی با بیان اینکه در جنگ تحمیلی سوم خوشبختانه وضعیت تاب‌آوری بازارها بهتر از قبل بود؛ تاکید کرد: بازدهی‌های میدانی نشان می‌دهد هم عرضه و هم تنوع کالاها و ارائه خدمات وضعیت مناسبی داشت کما اینکه در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه نیز با همکاری کارکنان سازمان میادین توانستیم وضعیت خوبی را برای رفاه حال شهروندان در هنگام خرید در میادین و بازارهای میوه و ترهبار ایجاد کنیم

مدیرعامل سازمان میادین میوه و ترهبار شهرداری تهران در پایان گفت: در حال حاضر تامین مستمر کالاها به خوبی در حال انجام است کما اینکه در چند وقت اخیر نیز قیمت برخی از محصولات تره بار با کاهش روبه رو بوده و در مجموع شاهد وفور تمامی محصولات تره‌بار در بازارها و میادین میوه و تره‌بار هستیم

تهیه گزارش: محدثه بیگ زاده

میدان مرکزی میوه و تره‌بار تهران، به‌عنوان بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مرکز توزیع محصولات کشاورزی در پایتخت، نقشی تعیین‌کننده در تأمین روزانه میوه، سبزی و صیفی‌جات میلیون‌ها شهروند ایفا می‌کند. این مجموعه عظیم، نه تنها یک بازار عمده‌فروشی، بلکه یکی از ارکان کلیدی امنیت غذایی شهر تهران به شمار می‌رود

میدان مرکزی میوه و تره‌بار تهران در منطقه ۱۹ شهرداری واقع شده و با استقرار بیش از ۱۴۰۰ واحد صنفی فعال، یکی از پرتراکم‌ترین مراکز اقتصادی شهر محسوب می‌شود. بر اساس آمار موجود، روزانه بیش از ۶۰ هزار نفر شامل فروشندگان، خریداران، حمل‌کنندگان و عوامل توزیع، در این مجموعه حضور دارند؛ آماري که جایگاه ویژه این میدان را در شبکه توزیع مواد غذایی پایتخت نشان می‌دهد

این میدان، نقطه اتصال مستقیم تولیدکنندگان بخش کشاورزی با شبکه توزیع شهری است و نقش مهمی در کوتاه‌سازی زنجیره تأمین، کاهش هزینه‌های واسطه‌گری و تثبیت نسبی قیمت‌ها ایفا می‌کند. تمرکز حجم بالای عرضه در یک مرکز، امکان نظارت مؤثرتر، شفافیت در معاملات و دسترسی آسان‌تر مصرف‌کنندگان و عمده‌فروشان را فراهم کرده است

از منظر مدیریت شهری، میدان مرکزی میوه و تره‌بار تنها یک فضای تجاری نیست، بلکه زیرساختی حیاتی برای پایداری تأمین مواد غذایی تهران به شمار می‌رود. عملکرد مستمر این مجموعه، به‌ویژه در شرایط خاص مانند افزایش تقاضای فصلی یا نوسانات بازار، نقش مؤثری در جلوگیری از اختلال در عرضه کالاهای اساسی دارد

در سال‌های اخیر، توجه به بهبود زیرساخت‌ها، ساماندهی فعالیت صنوف، ارتقای بهداشت محیط و تسهیل فرآیندهای توزیع، به‌عنوان اولویت‌های اصلی مدیریت این میدان مطرح بوده است. استمرار این رویکرد می‌تواند ضمن افزایش بهره‌وری، به ارتقای رضایت فعالان صنفی و مصرف‌کنندگان نهایی منجر شود

در مجموع، میدان مرکزی میوه و تره‌بار تهران را می‌توان قلب تپنده تأمین محصولات تازه در پایتخت دانست؛ مرکزی که نقش آن فراتر از یک بازار، و در حد یک بازوی راهبردی برای امنیت غذایی و ثبات بازار مواد خوراکی شهر

قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی در جلسه کمیته فنی قدر دانی کرد:

نقش آفرینی دولت و مجلس شورای اسلامی برای خلق رکوردهای چشمگیر بیمه کشاورزی در سال ۱۴۰۴

۲۲ فروردین ماه ۱۴۰۵

در نخستین جلسه کمیته فنی صندوق بیمه کشاورزی که روز ۲۲ فروردین ماه ۱۴۰۵ برگزار شد، بهزاد باباخانی، قائم مقام صندوق، در حضور اعضا شامل نمایندگان ارشد وزارتخانه های جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی، به تشریح دستاوردهای قابل توجه سال گذشته پرداخت

دستاوردهای کلیدی و رشد چشمگیر

وی اشاره نمود در سال ۱۴۰۴، صندوق بیمه کشاورزی به موفقیت های مالی و عملیاتی برجسته ای دست یافت که تحول مثبتی در خدمات رسانی به مردم و بخش کشاورزی ایجاد کرده است

تسویه کامل بدهی بانکی: کلیه بدهی های صندوق به بانک کشاورزی تا پایان سال ۱۴۰۳ معادل ۷۸ همت به طور کامل تسویه شد

تخصیص بهینه منابع: نرخ تخصیص منابع مالی با رشد قابل توجه، از ۴۲ درصد به ۸۷ درصد افزایش یافت که نتیجه آن، پرداخت های به موقع و کاهش محسوس تعهدات معوق بود

رشد چشمگیر ۸۰ درصدی: پرتفوی صندوق، از ۱۲ هزار میلیارد تومان به ۲۱.۵ هزار میلیارد تومان ارتقا یافت

افزایش اعتبارات بودجه ای: اعتبارات مصوب بودجه ای این نهاد با رشد ۱۵۰ درصدی، از ۱۲ به ۳۰ هزار میلیارد تومان رسید

جبران خسارات: پرداخت غرامت به کشاورزان زیان دیده از پدیده خشکسالی، با رشد ۱۶۰ درصدی همراه بود و از ۶.۵ به ۱۷ هزار میلیارد تومان افزایش یافت

سرمایه صندوق: برای نخستین بار از رشد ۴۰۰۰ درصدی برخوردار شد.

اقدامات حمایتی و اصلاحات قانونی در بخش بیمه کشاورزی

باباخانی در ادامه به اقدامات صندوق برای توسعه پوشش های بیمه ای و تقویت حمایت های قانونی از بخش کشاورزی اشاره کرد.

پرداخت سهم دولت از حق بیمه: ادامه روند پرداخت سهم حق بیمه کشاورزان در طرح بیمه فراگیر گندم توسط دولت، موجب افزایش رضایتمندی و استقبال از این طرح شد

توسعه دامنه پوشش بیمه ای: با اخذ مجوز از مجلس شورای اسلامی، پوشش بیمه ای به عوامل تولید بخش کشاورزی گسترش یافت

تدوین آیین نامه بیمه فراگیر دام: با هدف ساماندهی و ارائه خدمات یکپارچه در این حوزه و بر اساس تکالیف برنامه هفتم پیشرفت، این آیین نامه تدوین و جهت تصویب نهایی به مجلس ارائه شد

این گزارش حاکی از عزم جدی صندوق بیمه کشاورزی برای تقویت پایه های مالی و افزایش کارایی در خدمات رسانی به مردم و یکی از مهم ترین بخش های اقتصادی کشور است

اقدام تحولی در صندوق بیمه کشاورزی؛ تسویه بدهی ۸ همتی صندوق بیمه کشاورزی به بانک کشاورزی

۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵

بهزاد باباخانی، قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی، از تسویه کامل بدهی معوقه صندوق به بانک کشاورزی خبر داد و این اقدام را حاصل تعاملات سازنده نهادی و پیگیری های مستمر دانست. او افزود: «این اقدام موثر می تواند به عنوان یک نقطه عطف در مدیریت مالی این صندوق تلقی شود.»

باباخانی با اشاره به جزئیات این تسویه بدهی توضیح داد: «بدهی ۸ هزار میلیارد تومانی این صندوق به بانک کشاورزی که

ناشی از هزینه های عملیاتی و اجرایی طی بازه زمانی ده ساله تا پایان سال ۱۴۰۳ بوده است، به طور کامل تسویه گردید. این بدهی که سال ها به عنوان یک بار مالی برای صندوق قرار داشت، هر ساله منجر به ایجاد هزینه های مالی قابل توجهی می شد که بر توانگری مالی صندوق تأثیر منفی می گذاشت.»

وی در خصوص چگونگی تحقق این امر بیان کرد: «تسویه این بدهی کلان، ثمره ی پیگیری، تعامل مدیریتی و راهکارهای ابتکاری بود که در آن صندوق بیمه کشاورزی، سازمان برنامه و بودجه و بانک کشاورزی با تعاملی سازنده و هدفمند، راهکاری پایدار برای خروج از آن یافتند. این همکاری سه جانبه نشان دهنده اراده ی قوی نهادهای مرتبط برای رفع موانع و بهبود فضای کسب و کار در بخش بیمه ی کشاورزی است.»

قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی سپس به پیامدهای مثبت این اقدام پرداخت و گفت: «تسویه این بدهی، پیامدهای مثبت و بلندمدتی برای اکوسیستم بیمه کشاورزی خواهد داشت که مهم ترین آن ها عبارتند از

کاهش چشمگیر هزینه های مالی؛ با حذف این بدهی، از بار سود و بهره های مالی که سال ها صندوق را تحت فشار قرار می داد، کاسته شد و منابع مالی بیشتری برای فعالیت های جاری و توسعه ای در اختیار صندوق قرار گرفت

بهبود شاخص های مالی؛ نسبت های مالی صندوق به طور محسوسی ارتقا خواهد یافت که نشان دهنده ی بهبود وضعیت ترازنامه و افزایش ضریب پوشش بدهی ها در آتی خواهد بود

افزایش توانگری مالی و تاب آوری؛ این اقدام، پایه های استواری برای افزایش توانگری مالی صندوق و تاب آوری در مسیر اقتصاد مقاومتی فراهم می آورد تا در برابر نوسانات احتمالی فضای کسب و کار و بروز خسارات گسترده و فاجعه بار، تاب آوری بیشتری داشته باشد و بتواند تعهدات خود را به بیمه گذاران با اطمینان بیشتری ایفا کند

کاهش بار مالی بر دولت؛ با تسویه این بدهی، از افزایش بدهی های دولت ناشی از هزینه های مالی جلوگیری شد که خود گامی مؤثر در راستای انضباط مالی کلان کشور محسوب می گردد»

باباخانی در پایان اظهار داشت: «صندوق بیمه کشاورزی با تکیه بر این دستاورد مالی، برنامه ریزی کرده است تا با تمرکز بر توسعه ی پوشش های بیمه ای نوین، و بهبود فرآیندهای ارزیابی خسارت، نقش خود را در امنیت غذایی و حمایت از معیشت کشاورزان پررنگ تر کند. این اقدام نشان می دهد که صندوق بیمه کشاورزی در مسیر تبدیل شدن به نهادی متعالی، هوشمند و کارآمد قرار گرفته است.»

روایت رکورد شکنی های صندوق بیمه کشاورزی، در سال پر ریسک ۱۴۰۴

از خشکسالی تا جهش اعتبارات

بهزاد باباخانی، قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی سال ۱۴۰۴ را یکی از پرریسک ترین سال ها در سنوات اخیر عنوان کرد و گفت: خسارات وسیع خشکسالی موجب افزایش دو برابری ضرایب خطر شد و هم زمان، محدودیت منابع و عدم قطعیت در میزان و دریافت سهم حق بیمه کشاورزان، سبب شد چالش های قابل توجهی ایجاد گردد.

سال ۱۴۰۴؛ سالی پر ریسک با خسارات گسترده خشکسالی

با حضور قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی و رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی

بازدید از مزارع خسارت دیده منطقه اندیمشک در خوزستان

بهزاد باباخانی، قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی در جریان این بازدید تأکید کرد که صندوق بیمه کشاورزی همچون گذشته در کنار کشاورزان خواهد بود و تمهیداتی برای جبران خسارات در نظر گرفته می شود. هدف از این بازدید، بررسی میدانی شرایط، هماهنگی برای اقدامات فوری، و برنامه ریزی جهت کاهش آثار اقتصادی خسارات وارده بر کشاورزان عنوان شد.

قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی اعلام کرد

خسارات ناشی از سیل و تگرگ اخیر به بیمه گذاران بخش کشاورزی پرداخت می شود

قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی با اشاره به وقوع سیل و بارش تگرگ در ریزه های اخیر که موجب وارد آمدن خسارات به محصولات کشاورزی در برخی استان های کشور شده است گفت: این خسارات تحت پوشش بیمه کشاورزی است و کارشناسان مادر حال ارزیابی خسارات وارده هستند و به محض تکمیل فرآیندهای فنی ارزیابی، غرامت مربوط به خسارات وارده، به بیمه گذاران پرداخت می شود.

پیام نوروزی قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی

گام های استواری برای پیشرفت مین عزیزمان ایران و بیمه کشاورزی برمی داریم

برای سال ۱۴۰۵ که توسط مقام معظم رهبری مد ظله العالی (ع) به شعار "اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی" مزین گردیده، چشم انداز روشنی داریم:

- توسعه پوشش بیمه ای
- افزایش کیفیت خدمات
- گسترش نوآوری و فناوری
- نگاه حمایتی از تولید

صندوق بیمه کشاورزی

www.sbkiran.ir

نشریه الکترونیکی اخبار بیمه کشاورزی

شماره ۱۲، شنبه ۲۲ فروردین ۱۴۰۵، ۲۲ شوال ۱۴۴۷، ۱۱ آوریل ۲۰۲۴

روایت رکورد شکنی ها

بهبود میزان تخصیص منابع دولتی به بیمه کشاورزی از ۴۲ درصد به ۸۷ درصد

افزایش ۱۵۰ درصدی اعتبارات صندوق از ۱۲ همت به ۳۰ همت

افزایش ۱۶۰ درصدی میزان خسارت ها و تسریع در پرداخت غرامت ها

تسویه بدهی ۱۰ ساله صندوق به بانک کشاورزی معادل ۷.۸ همت

درگذشت مدیر شعب بانک کشاورزی استان کردستان پیام تسلیت قائم مقام صندوق بیمه کشاورزی

با کمال تأثر و تألم درگذشت ناگهانی دکتر اسماعیل جعفری، مدیر دفتر و ازجمله شعب بانک کشاورزی در استان کردستان را به خانواده محترم و جمع بزرگ خانواده بانک کشاورزی و صندوق بیمه کشاورزی تسلیت عرض می نمایم.

آینده کشاورزی و امنیت غذایی در سال پیش رو

آنچه در پی از نظر شما خوانندگان عزیز و وفادار می‌گذرد، مطلبی است که پنج‌شنبه ۱۳ فروردین در پایگاه خبری «کشاورزی آینده جهان» (کاج‌پرس) و در شرایط جنگی و قطع اینترنت از طریق فضاهای محدود اجتماعی مانند روبیکا، بله و... که هنوز بسیاری از فعالان کشاورزی در آن‌ها عضو نشده بودند، انتشار یافت و بنابراین زیاد دیده نشد.

این مقاله تجلی را اکنون بازنشر می‌کنیم، زیرا هدف از نگارش آن، جلب توجه مسئولان برنامه‌ریز سیاسی، اقتصادی و بازرگانی در شرایطی کاملاً متفاوت از سیاست‌گذاری در شرایط غیر جنگی است. موضوعی عاجل که تمرکز روی آن می‌تواند راهگشا باشد و شاید همگان، از جمله وزارت جهاد کشاورزی را بیش از سایر نهادهای تصمیم‌گیر به این فراست اندازد که اقدامات پیش‌رو را با رویکردی متناسب با شرایط کنونی برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کنند.

اگر بپذیریم یا چنین ارزیابی کنیم که در عملیات نظامی هوایی هدفمند نامتقارن نقطه زن با دو کشور آمریکا و اسرائیل وارد فرایندی برگشت‌ناپذیر شده‌ایم و نظریه «بازی مجموع صفر» (Zero Sum Game)، سرنوشت نهایی این درگیری ویران‌کننده را تعیین خواهد کرد، و اگر تحلیل کنیم که صلح، سازش یا تسلیمی در میان نیست، به‌عنوان رسانه‌ای که در چارچوب اقتصاد سیاسی در حوزه کشاورزی و امنیت غذایی سال‌هاست به تحلیل ساختاری و اقتصادی پرداخته است لامحاله و به ناگزیر باید پیرسیم سرنوشت کشاورزی و تولید داخل که پایه و اساس امنیت غذایی و تأمین متوسط کالری مورد نیاز اهالی کشور با میزان متناسبی از واردات را تأمین می‌کند چه خواهد شد؟

آیا در بدترین شرایط، کشوری که در حال تقابلی سرنوشت‌ساز و تعیین‌کننده با آمریکا و چند کشور قدرتمند جهانی و کشورهای حاشیه خلیج فارس و منطقه برای بودن یا نبودن حکمرانی قرار گرفته است با قحطی و کمبود و یا گرانی غیرمتعارف و تورم فزاینده و بی‌انتهای مواجه می‌شود یا در تحول و دگرگونی در ساختار سیاسی و حکمرانی کشور به شکل و ساختاری متفاوت از گذشته توأم با بهبود وضعیت کنونی دست خواهد یافت؟

شکل ساده این پرسش بنیادین این است که سرنوشت کشاورزی شامل تمام زیر بخش‌ها اعم از دام و طیور، زراعت و باغبانی، صید و صیادی و به‌طور کلی شیلات، صنایع لبنی و مواد غذایی و نهایتاً صادرات و واردات چه خواهد شد؟

به وقع بحث در چارچوب مقاومت و پایداری در وضع کنونی و یا تغییرات سیاسی بنیادین و تأثیر آن بر اقتصاد در تمام حوزه‌ها از جمله اقتصاد کشاورزی کشور است، پاسخ به این پرسش به‌واقع تحلیل شرایط اصلی تأمین امنیت غذایی به شمار می‌رود، درعین حال، به شرایط زندگی کشاورزان در سطوح خرد و متوسط و کلان می‌پردازد و اگر وضع همین باشد که هست تا چه حدی کشاورزی کشور می‌تواند سر پای خود بماند و تولیدات مختلف با بهره روی قابل قبول و نه البته مطلوب انجام می‌شود؟

مذاقه در این بحث ساختاری الزاماً بر پایه مالکیت خرد و کلان کشاورزی کشور می‌باشد باید گفت طبق آمارهای موجود و بعضاً تخمینی و برآوردی، ۹۷ درصد مالکیت و سرمایه‌گذاری کشاورزی متعلق به بخش خصوصی است. ۳ درصد کمپویش دیگر بقایا و بازمانده از مصادره‌های اول انقلاب است که در قالب چند بنیاد حاکمیتی تعریف می‌شود به‌رحال ضریب برتری مالکیت بخش خصوصی بر زیر بخش‌های مختلف کشاورزی الزام تداوم تولید و تاب‌آوری را فراهم می‌سازد، یعنی تولیدات و محصولات کشاورزی در هر وضعیتی ادامه دارد

نکته حائز اهمیت دیگر در حوزه کشاورزی، تخصصی بودن آن خواه به‌صورت تجارب سنتی یا تجربی طی قرون متمادی و از دوره‌های ایران باستان تاکنون یا علوم آکادمیک جدید کشاورزی و تلفیق با تجارب کسب‌شده کشاورزان در اقلیم‌ها و شرایط آب و هوایی متفاوت است پس به هر صورت و در هر شرایط سیاسی و حاکمیتی کشاورزی کشور الزاماً کم یا زیاد با بهر‌موری بالا یا پائین کار خودش را انجام می‌دهد و مردم نباید در این زمینه نگران و ناامید یا دلواپس شوند صورت دیگری از مسئله کشاورزی تغییرات سیاسی بنیادین و دگرگونی‌های ناشی از آن به‌عنوان یک فرض همچون سایر فعالیت‌های تولیدی بازرگانی شامل صادرات مازاد تولید یا واردات از منطقه و کشورهای دیگر جهان وارد تعاملات جهانی و مراودات تجاری بدون محدودیت‌های سیاسی شود باید گفت عرصه نوینی از تولیدات کشاورزی از‌نظر بهره‌گیری از مدرن‌ترین تجهیزات و ماشین‌های کشاورزی تا بذور اصلاح‌شده پربازده یا مقاوم در مقابل کم‌آبی و لب شوری آب‌های ساحلی و به‌کارگیری شیوه‌های مدرن تولید متعارف در کشورهای پیشرفته صنعتی فراهم شود با توجه به تنوع آب و هوایی در فصول چهارگانه سال ایران در شرایط سیاسی متفاوت به یکی از قدرتمندترین کشورهای جهان و در منطقه خاورمیانه از‌نظر کشاورزی و صادرات تبدیل می‌شود کشوری که با افزایش بهر‌موری در چهار فصل سال می‌تواند محصولاتی برای صادرات داشته باشد و به یک مزیت بلامنزاع صادراتی تبدیل شود

این‌ها فقط آرزوهای دست‌نیافتنی نیستند بلکه واقعیتی است که کشاورزی و کشاورزان کشور با آن مواجه هستند

در جمع‌بندی نهایی این نظرات که در ادامه عملیات جنگی هوایی نامتقارن هدف جوی نقطه زن ممکن است کشور با قطعی و کمبود مواد غذایی مواجه شود، غالباً تبلیغاتی و با اهداف سیاسی بیان می‌شود. گرچه بارها و طی بیش از ۱۲ سال گذشته به‌عنوان یک نشریه تخصصی بخش کشاورزی گفته‌ایم که غذا و مواد اولیه غذایی، جزء تحریم‌ها نبوده و نیستند و اخیراً و بعد از سال‌ها، وزیر جهاد کشاورزی و معاونان تولیدی آن نیز به آن پرداختند و آن را تأیید کردند. نباید نگران واردات مواد اولیه موردنیاز تولید فراورده‌های غذایی اعم از گوشت مرغ و تخم‌مرغ، شیر و گوشت و لبنیات و یا سایر مواد غذایی شد، مگر بحث‌های فنی و تاکتیکی عملیات نظامی و محدودیت‌های ناشی از آن که حمل‌ونقل را مختل و یا حتی ناممکن و با تأخیر مواجه سازد که یک سیاست‌گذاری و یا سیاست ورزی قوی و مقتدرانه کشاورزی همان‌طوری که در مواردی و در شرایط کنونی شاهد هستیم موضوع کشاورزی کشور را خارج از برخوردها و مقابله جویی‌های سیاسی و نظامی و با اتکا به قوانین مقبول بین‌المللی و بشردوستانه در رابطه با غذا و گرسنگی پیش ببرد و مستقر سازد تا یک تأمین نسبی امنیت غذایی برای مردم فراهم شود

گفتنی است مراجعه به تاریخ معاصر نزاع‌های میان کشورها می‌تواند تجارب ارزشمند و عملی برای سیاست‌گذاران کشور ازجمله وزیر جهاد کشاورزی را در اختیار بگذارد

منصور انصاری

دکترای علوم سیاسی - روزنامه‌نگار

اقتصاد کشاورزی ترکیه؛ از دشت آناتولی تا قدرت صادرات غذایی

در شماره پیشین مجله «صنایع زیرساخت های کشاورزی»، مقاله ای با عنوان «اقتصاد مصر و سیاست نان؛ از کانال سوئز تا امنیت غذایی» منتشر شد که در آن تلاش کردیم با نگاهی تحلیلی، پیوند میان سیاست های اقتصادی، زیرساخت های کلان و امنیت غذایی در کشور مصر را بررسی کنیم. آن مقاله نشان داد که چگونه تصمیمات راهبردی در حوزه اقتصاد و زیرساخت می تواند نقش تعیین کننده ای در تأمین غذای جمعیت و ثبات اجتماعی یک کشور داشته باشد.

بخش تحقیق و مطالعه مجله «صنایع زیر ساخت های کشاورزی»

در ادامه همین رویکرد، در شماره حاضر به بررسی تجربه کشاورزی یکی دیگر از کشورهای مهم منطقه می پردازیم. مقاله «اقتصاد کشاورزی ترکیه؛ از دشت آناتولی تا قدرت صادرات غذایی» تلاش دارد با مروری بر ساختار کشاورزی، سیاست های حمایتی و زیرساخت های آبیاری و تولید در ترکیه، تصویری از مسیر طی شده این کشور در توسعه کشاورزی و صنایع غذایی ارائه دهد.

هدف از پرداختن به چنین موضوعاتی، صرفاً معرفی تجربه های خارجی نیست؛ بلکه کوششی است برای شناخت دقیق تر ظرفیت ها، سیاست ها و الگوهای مدیریتی در کشورهای منطقه. در همین راستا، مجله «صنایع زیرساخت های کشاورزی» در شماره های آینده نیز خواهد کوشید با انتشار مجموعه ای از مقالات تحلیلی درباره کشاورزی کشورهای همسایه و منطقه، زمینه ای برای مقایسه، یادگیری و الگوگیری از نقاط قوت این کشورها فراهم آورد؛ امری که می تواند در مسیر تقویت امنیت غذایی و توسعه پایدار کشاورزی در کشور ما نیز الهام بخش باشد.

ترکیه در دهه های اخیر توانسته است جایگاهی قابل توجه در میان تولیدکنندگان بزرگ محصولات کشاورزی در منطقه و حتی جهان به دست آورد. کشوری که بخش قابل توجهی از جغرافیای آن را دشتهای حاصلخیز آناتولی تشکیل می دهد، با اتکا به منابع طبیعی، سرمایه گذاری در زیرساخت های آبیاری و سیاست های حمایتی دولت، توانسته کشاورزی را به یکی از پایه های مهم اقتصاد خود تبدیل کند. امروز ترکیه نه تنها در تأمین بخش

بزرگی از نیاز غذایی داخلی خود موفق عمل کرده، بلکه به یکی از صادرکنندگان مهم محصولات کشاورزی و غذایی در منطقه نیز بدل شده است

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های کشاورزی ترکیه، تنوع اقلیمی و جغرافیایی این کشور است. از مناطق مدیترانه‌ای و ساحلی گرفته تا فلات‌های مرتفع آناتولی و نواحی مرطوب دریای سیاه، هر یک شرایطی مناسب برای تولید محصولات خاص فراهم کرده‌اند. به همین دلیل، سبد تولیدات کشاورزی ترکیه بسیار متنوع است و محصولاتی مانند گندم، جو، ذرت، پنبه، چغندر قند، زیتون، فندق، مرکبات، انگور و انواع سبزی و صیفی در این کشور تولید می‌شود. ترکیه در برخی محصولات مانند فندق، زردآلو و انجیر خشک حتی در شمار بزرگ‌ترین تولیدکنندگان و صادرکنندگان جهان قرار دارد

با وجود این ظرفیت‌های طبیعی، آنچه کشاورزی ترکیه را در دهه‌های اخیر متحول کرده، توجه دولت به توسعه زیرساخت‌های آبیاری و مدیریت منابع آب بوده است. یکی از شاخص‌ترین نمونه‌ها در این زمینه «پروژه توسعه جنوب شرق آناتولی» (GAP) است؛ طرحی گسترده که از دهه ۱۹۸۰ با هدف توسعه اقتصادی و اجتماعی مناطق جنوب شرقی ترکیه آغاز شد. این پروژه شامل ساخت مجموعه‌ای از سدها، نیروگاه‌های برق‌آبی و شبکه‌های وسیع آبیاری بر روی رودخانه‌های دجله و فرات است و میلیون‌ها هکتار از اراضی کشاورزی را تحت پوشش آبیاری قرار داده است. اجرای این طرح نه تنها موجب افزایش تولید محصولات کشاورزی در این مناطق شده، بلکه فرصت‌های شغلی جدیدی نیز ایجاد کرده و به توسعه صنایع وابسته به کشاورزی کمک کرده است

در کنار توسعه زیرساخت‌ها، سیاست‌های حمایتی دولت نیز نقش مهمی در رشد بخش کشاورزی ترکیه داشته است. دولت ترکیه در سال‌های اخیر با ارائه یارانه‌های هدفمند، تسهیلات مالی برای کشاورزان، بیمه محصولات کشاورزی و حمایت از مکانیزاسیون، تلاش کرده است بهره‌وری تولید را افزایش دهد. همچنین برنامه‌هایی برای آموزش کشاورزان، بهبود مدیریت مزارع و استفاده از فناوری‌های نوین در تولید و آبیاری اجرا شده است که در افزایش کارایی و کاهش هزینه‌های تولید تأثیر قابل توجهی داشته‌اند

یکی دیگر از عوامل موفقیت کشاورزی ترکیه، توسعه صنایع غذایی و تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی است. در این کشور بخش قابل توجهی از محصولات کشاورزی پس از تولید وارد صنایع تبدیلی و فرآوری می‌شود و به شکل محصولات با ارزش افزوده بالاتر به بازارهای داخلی و خارجی عرضه می‌گردد. صنایع فرآوری میوه و سبزی، تولید روغن زیتون، صنایع آرد و ماکارونی، صنایع لبنی و فرآوری خشکبار از جمله بخش‌هایی هستند که در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته‌اند

در نتیجه چنین روندی، ترکیه توانسته است جایگاه مهمی در تجارت جهانی محصولات کشاورزی و غذایی به دست آورد. صادرات محصولات کشاورزی و صنایع غذایی این کشور به دهها میلیارد دلار در سال می‌رسد و بازارهای متعددی در اروپا، خاورمیانه، روسیه و آسیای مرکزی را در بر می‌گیرد. نزدیکی جغرافیایی به بازارهای مصرف، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک و همچنین استانداردسازی محصولات غذایی از جمله عواملی هستند که به تقویت موقعیت صادراتی ترکیه کمک کرده‌اند.

با این حال، کشاورزی ترکیه نیز با چالش‌هایی روبه‌رو است. تغییرات اقلیمی، کاهش منابع آب در برخی مناطق، افزایش هزینه‌های تولید و نوسانات اقتصادی از جمله مسائلی هستند که می‌توانند بر پایداری تولید کشاورزی در این کشور تأثیر بگذارند. از همین رو، دولت ترکیه در سال‌های اخیر توجه بیشتری به مدیریت پایدار منابع آب، توسعه کشاورزی هوشمند و افزایش بهره‌وری در واحد سطح معطوف کرده است.

تجربه ترکیه نشان می‌دهد که ترکیب مناسب میان ظرفیت‌های طبیعی، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، سیاست‌های حمایتی هدفمند و توسعه صنایع غذایی می‌تواند کشاورزی را به یکی از موتورهای رشد اقتصادی تبدیل کند. توجه همزمان به تولید، فرآوری و صادرات محصولات غذایی، مسیری است که این کشور برای تقویت امنیت غذایی و افزایش درآمدهای ارزی خود برگزیده است.

در اقتصاد ترکیه، کشاورزی همچنان نقشی قابل توجه در اشتغال و توسعه مناطق روستایی ایفا می‌کند. اگرچه سهم این بخش از تولید ناخالص داخلی در مقایسه با صنعت و خدمات کاهش یافته است، اما میلیون‌ها نفر از جمعیت روستایی ترکیه به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق فعالیت‌های کشاورزی امرار معاش می‌کنند. همین مسئله موجب شده دولت این کشور همواره کشاورزی را نه تنها به عنوان یک فعالیت اقتصادی، بلکه به عنوان ابزاری برای حفظ پایداری اجتماعی و توسعه منطقه‌ای در نظر بگیرد. توسعه زیرساخت‌های روستایی، دسترسی بهتر به بازارها و حمایت از تولیدکنندگان خرد از جمله سیاست‌هایی است که با همین هدف دنبال می‌شود.

از سوی دیگر، ترکیه تلاش کرده است کشاورزی را با فناوری‌های نوین و رویکردهای مدیریتی جدید پیوند دهد. استفاده از سامانه‌های نوین آبیاری، توسعه گلخانه‌های مدرن، بهره‌گیری از بذره‌های اصلاح‌شده و گسترش کشاورزی قراردادی از جمله اقداماتی است که به افزایش بهره‌وری و رقابت‌پذیری محصولات کشاورزی این کشور کمک کرده است. چنین رویکردی باعث شده است که ترکیه بتواند در کنار تأمین نیاز داخلی، حضور پررنگ‌تری نیز در بازارهای صادراتی داشته باشد.

بررسی چنین تجربه‌هایی می‌تواند برای بسیاری از کشورهای منطقه، از جمله ایران، حاوی نکات و درس‌های مهمی باشد. توسعه زیرساخت‌های آبیاری، ارتقای بهره‌وری تولید، حمایت از کشاورزان و تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی از جمله عواملی هستند که می‌توانند در تقویت بخش کشاورزی و دستیابی به امنیت غذایی پایدار نقش تعیین‌کننده‌ای ایفا کنند.

گلخانه؛ نسخه‌ی آینده‌محور کشاورزی

فرانک مسعودی

کشاورزی در برابر چالش‌های جدید

در دهه‌های اخیر، کشاورزی جهانی با مجموعه‌ای از چالش‌های پیچیده و درهم‌تنیده روبه‌رو شده است؛ چالش‌هایی مانند تغییرات اقلیمی، کاهش منابع آب، رشد جمعیت، محدودیت زمین‌های قابل کشت و نوسانات بازارهای جهانی غذا. این تحولات سبب شده است که بسیاری از کشورها به دنبال الگوهای جدیدی برای افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی باشند. در این میان، توسعه کشت‌های گلخانه‌ای به عنوان یکی از مهم‌ترین و کارآمدترین راهکارهای کشاورزی نوین مطرح شده است. گلخانه‌ها با فراهم کردن محیطی کنترل‌شده برای رشد گیاهان، امکان تولید پایدار، افزایش عملکرد در واحد سطح و مدیریت بهتر منابع طبیعی را فراهم می‌کنند. به همین دلیل، بسیاری از کارشناسان کشاورزی از گلخانه‌ها به عنوان یکی از پایه‌های اصلی کشاورزی آینده یاد می‌کنند.

تولید در محیطی کنترل‌شده

در کشاورزی سنتی، تولید محصولات به شدت وابسته به شرایط طبیعی مانند بارندگی، دما، نور خورشید و تغییرات فصلی است. این وابستگی موجب می‌شود که کشاورزان در برابر خشکسالی، سرمازدگی، گرمای شدید یا آفات طبیعی آسیب‌پذیر باشند. اما در سیستم‌های گلخانه‌ای، بسیاری از این عوامل قابل کنترل است. دمای محیط، میزان رطوبت، نور، تهویه و حتی ترکیب مواد غذایی خاک یا محلول‌های کشت می‌تواند به دقت تنظیم شود. این ویژگی باعث می‌شود که تولید محصولات کشاورزی در گلخانه‌ها با ثبات بیشتری انجام شود و نوسانات تولید کاهش یابد.

صرفه‌جویی در منابع آب

یکی از مهم‌ترین مزیت‌های گلخانه‌ها، افزایش چشمگیر بهره‌وری در مصرف آب است. در بسیاری از مناطق جهان، به ویژه در کشورهای خشک و نیمه‌خشک، کمبود منابع آبی به یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های کشاورزی تبدیل شده است. در سیستم‌های گلخانه‌ای، به دلیل استفاده از روش‌های آبیاری دقیق مانند آبیاری قطره‌ای یا کشت هیدروپونیک، مصرف آب به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد. در برخی از نمونه‌های پیشرفته، مصرف آب در گلخانه‌ها تا ۷۰ درصد کمتر از کشت در فضای باز گزارش شده است. این مسئله به‌ویژه برای کشورهایی که با محدودیت شدید منابع آب مواجه هستند، اهمیت راهبردی دارد.

امکان تولید در تمام فصول

علاوه بر مدیریت بهتر آب، گلخانه‌ها امکان تولید محصولات در تمام طول سال را فراهم می‌کنند. در کشاورزی سنتی، بسیاری از محصولات تنها در فصل خاصی قابل کشت هستند، اما در گلخانه‌ها می‌توان با تنظیم شرایط محیطی، تولید

را در خارج از فصل نیز ادامه داد. این قابلیت نه تنها به افزایش عرضه محصولات در بازار کمک می‌کند، بلکه موجب ثبات قیمت‌ها و کاهش وابستگی به واردات نیز می‌شود. در بسیاری از کشورها، تولید گلخانه‌ای به یکی از ابزارهای مهم برای تقویت امنیت غذایی تبدیل شده است.

تجربه موفق کشورهای پیشرو

تجربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری در توسعه گلخانه‌ها می‌تواند تحولی جدی در ساختار کشاورزی ایجاد کند. یکی از نمونه‌های موفق در این زمینه، کشور هلند است. هلند با وجود وسعت محدود و منابع طبیعی نسبتاً محدود، به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان محصولات کشاورزی در جهان تبدیل شده است. بخش قابل توجهی از این موفقیت به توسعه گسترده گلخانه‌های پیشرفته در این کشور مربوط می‌شود. در بسیاری از مناطق هلند، گلخانه‌هایی با فناوری‌های مدرن ایجاد شده‌اند که در آن‌ها از سیستم‌های کنترل هوشمند دما، نور مصنوعی، بازیافت آب و تغذیه دقیق گیاهان استفاده می‌شود. این فناوری‌ها امکان تولید محصولات با کیفیت بالا و عملکرد بسیار زیاد را فراهم کرده‌اند.

تجربه اسپانیا در توسعه گلخانه‌ها

اسپانیا نیز یکی دیگر از کشورهایی است که تجربه قابل توجهی در توسعه گلخانه‌ها دارد. در منطقه آلمریا در جنوب اسپانیا، هزاران هکتار گلخانه ایجاد شده که به یکی از بزرگ‌ترین قطب‌های تولید سبزیجات و صیفی‌جات در اروپا تبدیل شده است. این منطقه که در گذشته اقلیمی خشک و کم‌بازده داشت، با توسعه کشت‌های گلخانه‌ای توانسته است به یکی از مراکز مهم صادرات محصولات کشاورزی به بازارهای اروپایی تبدیل شود. امروزه بخش مهمی از گوجه‌فرنگی، خیار، فلفل و سایر سبزیجات مصرفی در اروپا از گلخانه‌های این منطقه تأمین می‌شود.

توسعه گلخانه‌ها در کشورهای منطقه

در منطقه خاورمیانه نیز برخی کشورها به اهمیت توسعه گلخانه‌ها پی برده‌اند. برای مثال، ترکیه در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری گسترده‌ای در توسعه گلخانه‌های مدرن انجام داده است. مناطق جنوبی این کشور، به ویژه در سواحل مدیترانه، به مراکز مهم تولید محصولات گلخانه‌ای تبدیل شده‌اند. این تولیدات علاوه بر تأمین نیاز داخلی، سهم قابل توجهی در صادرات محصولات کشاورزی ترکیه نیز دارند. توسعه گلخانه‌ها در ترکیه موجب شده است که این کشور بتواند در بازارهای منطقه‌ای و جهانی جایگاه قدرتمندی در صادرات محصولات تازه به دست آورد.

فناوری‌های نوین در کشاورزی گلخانه‌ای

کشورهای حوزه خلیج فارس نیز به دلیل محدودیت منابع آب و زمین‌های کشاورزی، به سمت توسعه کشاورزی گلخانه‌ای و حتی گلخانه‌های کاملاً کنترل‌شده حرکت کرده‌اند. در برخی از این کشورها از فناوری‌هایی مانند کشت هیدروپونیک و اکوآپونیک استفاده می‌شود که در آن گیاهان بدون خاک و با استفاده از محلول‌های غذایی رشد می‌کنند. این روش‌ها علاوه بر صرفه‌جویی در مصرف آب، امکان تولید محصولات با کیفیت بالا در شرایط اقلیمی دشوار را فراهم می‌کنند.

توسعه گلخانه‌ها تنها به افزایش تولید محدود نمی‌شود، بلکه می‌تواند نقش مهمی در کاهش ضایعات محصولات کشاورزی نیز ایفا کند. در بسیاری از مناطق جهان، بخشی از محصولات کشاورزی به دلیل شرایط نامناسب برداشت، حمل و نقل یا نگهداری از بین می‌روند. در سیستم‌های گلخانه‌ای، به دلیل مدیریت دقیق فرآیند تولید، محصولات با کیفیت یکنواخت‌تری تولید می‌شوند و زمان برداشت نیز قابل برنامه‌ریزی‌تر است. این مسئله به بهبود مدیریت زنجیره تأمین و کاهش ضایعات کمک می‌کند.

گلخانه و کشاورزی هوشمند

از سوی دیگر، گلخانه‌ها می‌توانند زمینه‌ساز توسعه فناوری در بخش کشاورزی باشند. بسیاری از فناوری‌های نوین کشاورزی مانند سنسورهای هوشمند، سیستم‌های کنترل خودکار، داده‌کاوی کشاورزی و حتی هوش مصنوعی ابتدا در گلخانه‌ها مورد استفاده قرار گرفته‌اند. در این سیستم‌ها اطلاعات مربوط به دما، رطوبت، نور و وضعیت رشد گیاهان به صورت مداوم ثبت و تحلیل می‌شود و بر اساس این داده‌ها شرایط محیطی به طور خودکار تنظیم می‌گردد. این رویکرد که به «کشاورزی هوشمند» معروف است، می‌تواند بهره‌وری تولید را به طور قابل توجهی افزایش دهد.

زیرساخت و سرمایه‌گذاری؛ شرط توسعه گلخانه‌ها

با وجود مزایای فراوان، توسعه گلخانه‌ها نیازمند زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری اولیه قابل توجهی است. احداث گلخانه‌های مدرن به تجهیزات تخصصی، سیستم‌های آبیاری پیشرفته، فناوری‌های کنترل محیط و دانش فنی نیاز دارد. به همین دلیل، در بسیاری از کشورها دولت‌ها با ارائه تسهیلات مالی، آموزش‌های تخصصی و حمایت‌های سیاستی از توسعه گلخانه‌ها حمایت می‌کنند. این حمایت‌ها به کشاورزان کمک می‌کند تا بتوانند از روش‌های سنتی به سمت کشاورزی مدرن حرکت کنند.

فرصت‌های اقتصادی و اشتغال

در بسیاری از کشورها، توسعه گلخانه‌ها به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید نیز منجر شده است. فعالیت در گلخانه‌ها به تخصص‌های مختلفی از جمله مدیریت تولید، مهندسی کشاورزی، فناوری‌های کنترل محیط و بازاریابی محصولات نیاز دارد. به همین دلیل، این بخش می‌تواند به توسعه اشتغال در مناطق روستایی کمک کند و از مهاجرت نیروی کار به شهرها بکاهد.

گلخانه‌ها و آینده امنیت غذایی

برای کشورهایی که با محدودیت منابع آب و زمین‌های حاصلخیز روبه‌رو هستند، توسعه کشت‌های گلخانه‌ای می‌تواند بخشی از راه‌حل برای دستیابی به تولید پایدار و تقویت امنیت غذایی باشد. با برنامه‌ریزی مناسب، استفاده از فناوری‌های نوین و حمایت‌های سیاستی هدفمند، گلخانه‌ها می‌توانند به یکی از ارکان اصلی کشاورزی مدرن تبدیل شوند.

در مجموع، تجربه جهانی نشان می‌دهد که آینده کشاورزی بیش از گذشته به سمت سیستم‌های تولید کنترل‌شده، بهره‌وری بالاتر و مدیریت هوشمند منابع حرکت می‌کند. گلخانه‌ها در قلب این تحول قرار دارند و می‌توانند پلی میان کشاورزی سنتی و کشاورزی پیشرفته باشند. به همین دلیل، توسعه این بخش نه تنها یک انتخاب اقتصادی، بلکه یک ضرورت راهبردی برای بسیاری از کشورها به شمار می‌رود. در جهانی که تأمین پایدار غذا به یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های دولت‌ها تبدیل شده است، گلخانه‌ها می‌توانند نقشی کلیدی در شکل‌دهی به آینده کشاورزی ایفا کنند.

Dectomectin®

Doramectin 1%

Injectable solution

دکتومکتین®

دورامکتین ۱٪

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

دورامکتین برای درمان و کنترل آلودگی‌های انگلی داخلی و خارجی در دام‌ها استفاده می‌شود.

گاو گوشتی و گوسفند پروراری:

برای کنترل و درمان آلودگی‌های معده و روده ناشی از نماتودهای گوارشی، نماتودهای ریوی، آلودگی‌های موضعی ناشی از جرب‌ها، کنه‌های تک میزبان، شپش‌ها، لارو مگس‌های مولد میاز و انگل بینی

Ivermectin + Closantel

Injectable solution

آیورمکتین + کلوزانتل

محلول استریل تزریقی

موارد مصرف:

گاو: جهت درمان ترماتودها (فلوک)، نماتودها (کرم‌های گرد گوارشی، کرم‌های ریوی، کرم چشم) و بند پایان نظیر جرب، شپش و مگس گاوی
گوسفند: جهت درمان ترماتودها (فلوک)، نماتودها (کرم‌های گرد گوارشی، کرم‌های ریوی، کرم چشم) و بند پایان نظیر جرب، شپش و لارو مگس بینی

گندم اعتبار دارد

پیش از دریافت وجه گندم با
طرح اعتباری گندم خرید کنید

- کارمزد نیم درصد ماهانه
- بازپرداخت سه ماهه
- دریافت آسان با گرین پی بانک کشاورزی

اداره کل روابط عمومی
مرکز ارتباط سبز: ۰۲۱-۸۱۳۰۱
www.bki.ir

گرین پی
اعتبار همیشه سبز

از گذشته تا آینده، میراث اعتماد و کیفیت

- بیش از ۶۰ سال سابقه فعالیت در زمینه کشاورزی و مرتعداری، دامپروری، تجارت و تولید
- ظرفیت تولید بیش از ۱۵۰۰ تن در روز
- شناخته شده به عنوان یکی از بزرگترین کارخانجات مطرح در خاورمیانه
- به کارگیری مدرن ترین تجهیزات و تکنولوژی روز دنیا
- واردات مستقیم نهاده ها و افزودنی های خوراک دام و طیور
- تولید محصولات منطبق با استانداردهای جهانی
- دسترسی به مواد اولیه در کمترین زمان ممکن به دلیل نزدیکی به بندر امام خمینی
- همکاری با متخصصان و کارشناسان داخلی و خارجی

دفتر مرکزی: تهران، خیابان احمد قسیر (بخارست) کوچه ششم، پلاک ۲۷ | کد پستی: ۱۵۱۴۷۱۹۵۱۱ | تلفکس: ۰۲۸۵۰۰۸۸۵۰ (۲۱) ۹۸+

نشانی کارخانه خوزستان: بندر امام خمینی (ره)، کیلومتر جاده آبادن، شهرک صنعتی سریندر | کد پستی: ۶۳۵۷۱۴۳۶۱۸

نشانی کارخانه کرمانشاه: کیلومتر ۱۶ جاده قصر شیرین